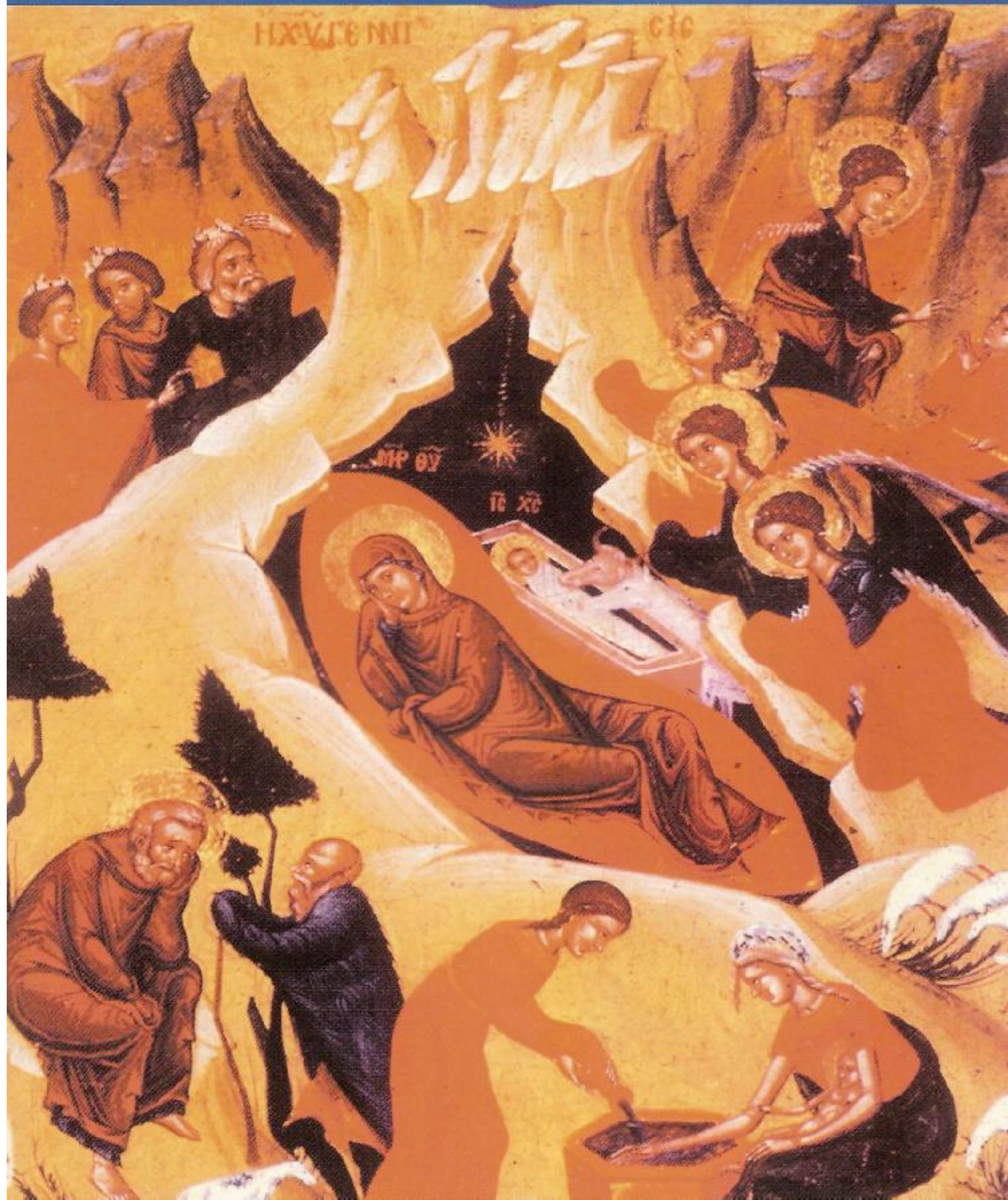

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

ΕΤΟΣ 6^ο - ΤΕΥΧΟΣ 28^ο - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2006 ΤΙΜΗ: £0.50

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Ίδιοκτήτης:
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
Ὁδός Ἁγίου Ἀνδρέου 306
Τ.Θ. 56091
Λεμεσός - Κύπρος

Τηλέφωνα :
25864340 - 25864351

Υπεύθυνος Ὑλης:
κ. Σταύρος Ὀλύμπιος

Επιμέλεια Ὑλης:
Ἀρχιμανδρίτης Τύκων Ἀνδρέου

Καλλιτεχνική Ἐπιμέλεια:
Πρεσβ. Ἰωάννης Ἰωαννίδης

Διόρθωση Κειμένων:
Πρεσβ. Κυριακή Μιχαλίδου
Φιλολόγος, Β.Δ.

Τιμή Φύλλου: £ 0 50

Ἔτος: 6^{ον} - Τεύχος 28^ο
Ἰανουάριος - Φεβρουάριος 2006

Εικόνα εξωφύλλου:
Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ, 16ος αἰ.
Κλωνάρι (Μητροπόλεως Λεμεσοῦ).

Συνδρομή ἐσωτερικοῦ: £ 4 ἐτησίως
Συνδρομή ἐξωτερικοῦ: £ 5 ἐτησίως

Νύχτα γεμάτων θαύματα

Τή νύχτα ἐτούτη
πὶν τρανή κι ἀνεπανάληπτη
ἀσέλπηνη μέ ζωφερό σκοιάδι καλυμμένη
ξάφνου ἀστραφτερή φεγγοβολή πὶ γέμισε
ἀπὸ τὸν ἐρχομό σου.

Τή νύχτα ἐτούτη
πού ἀγίασε ἡ Θεϊκή σου παρουσία
μεμιάς περίοδο νέα ἐκάραξε
καί σπὶν ἀνθρώπινη ἱστορία.

Τή νύχτα ἐτούτη
οὐρανόσταλτες ἀγγελικές δυνάμεις
μέ τούς ἀπλοϊκούς βοσκούς συνομιλοῦνε
κι εὐαγγελίζονται τό Θεῖο γεγονός.
“Ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ”.

Τή νύχτα ἐτούτη
λαμπράστερο ἀπ’ πὶν ἀνατολή
τούς μάγους ὀδηγεῖ σπὶν ταπεινή σπηλιά σου.
Ὡ νεογέννητε Χριστέ,
ὀδήγησε, παρακαλῶ, καί τὰ δικά μου
βήματα κονιά σου.

Ἰωάννης Π. Μορίδης, Φιλολόγος.

Γιά τή Γιορτή σου Δέσποτα

(ποίημα σπὶν Κυπριακή διάλεκτο)

Εἰς πὶν γιορτή σου Γέροντα, θέλω νά σοῦ μιλήσω
γιά τὰ καλά πού ἔκαμες νά σέ εὐχαριστήσω

Εἰς τὰ “πνευματικά” ἡ Λεμεσός, λάμπει σάν τό ἀστέρι,
ἡ παρουσία σου συνέτεινε, τζιαί τό δικό σου σιέρι.

Εἰς τὰ σχολεῖα οἱ μαθητές, μιλοῦν πάντα γιά σένα,
ὅτι τούς ἀγαπᾶς πολλά, τζιαί ἔν ξεχνᾶς κανένα.

Τζιαί γιά τό Ἴδρυμα θέλω νά πῶ, γιά πὶν Ἁγίῳ Σκέπη,
ὅπου γιανίσκουε τὰ παιδικιά, τζιαί βρίσκουσι παρηγοριά
ἡ Δέσποινά μου ἡ παναγιά πάντοτε νά τούς η γλέπει.

Νᾶ γράφω τό τί ἔκαμες μέσα σπὶ Λεμεσό μας
πού νυκτοξημερώνεσαι πάντα γιά τό καλό μας.

Θά θέλω ἰόνους τό χαρὶ χρόνια πολλά νά ζήσω
νά γράφω τζιαί νά μὲν ἡσυχαστῶ ὄσωπου νά ξεψυσιήσω.

Χρόνια πολλά Δεσπότη μου τζιαί νά κιλιοχρονήσης
τζιαί τὰ καλά τοῦ Ἀβραάμ οὐλλα νά τ’ ἀποκτήσης.

Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος νᾶναι πάντα μαζί σου
ιζὶ ἀπὸ καρκιάς σου εὐχομαι Μονὴν τοῦ Παραδείσου.

Λουκία Β. Μιχαήλ
ἐκ Τρικώμου κάτοικος Λεμεσοῦ

ΓΕΥΣΑΣΘΕ ΚΑΙ ΙΔΕΤΕ

Ἄρχιμ. Ἰσαάκ Μαχαιριώτη

Ποῖος ἀλήθεια, δέν συγκινεῖται μπροστά στήν ἀπέραντη καί κιλιάκριβη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ; Ποῖος δέν νοιώθει τοῦ μεγάλου πατέρα τῆ μυριοπόθητη ὑπόσχεση;

Ποῖος ἔχει πιστέψει στόν Υἱό τοῦ Θεοῦ καί ζεῖ σάν γνήσιο παιδί τῆς Ἐκκλησίας καί δέν ἀναγνωρίστηκε ἀπό τόν οὐράνιο Πατέρα σάν παιδί του;

Εἶναι ὁ Πατέρας πάντοτε καί στή χαρά καί στή λύπη, καί στήν εὐτυχία καί στή δυστυχία, καί ὅταν προῦμε τό θέλημα του καί ὅταν ἀμαρτάνουμε. Δέν εἶναι πατέρας μόνο γιά τούς δικαίους ἀλλά καί γιά τούς ἀμαρτωλούς. Μέ τή στοργή καί τή προστασία του τ' ἀγκαλιάζει καί τά ἀπαλοσκεπάζει ὅλα. Ἐδῶ ἀξίζει νά διαβάσω ἕνα μικρό κείμενο πού ἀναφέρεται γιά τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιά ὅλους μας, πού ἔγραψε ἕνας ὀρθόδοξος Βραζιλιάνος συγγραφέας: "Ὀνειρεύτηκα ὅτι περπατοῦσα στήν ἄμμο μαζί μέ τόν Θεό καί ὅτι στήν ὀθόνη τῆς νύχτας, σάν ἕνα κινηματογραφικό ἔργο, εἶδα ὅλες τίς μέρες τῆς ζωῆς μου. Καθώς κοίταζα στό παρελθόν μου, κάθε μέρα σ' αὐτή τήν ὀθόνη, ἐμφανίζονταν δύο ζευγάρια ἀποτυ-

πώματα ποδιῶν. Τό ἕξερ, τό ἕνα ἦταν δικό μου καί τό ἄλλο τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι συνέχισα, ἕως ὅτου ὅλες οἱ μέρες πού μου εἶχαν δοθεῖ, τελείωσαν. Μετά σταμάτησα καί κοίταξα πίσω. Σέ ὀρισμένα μέρη ὑπῆρχε μόνο ἕνα ἀποτύπωμα ποδιῶν. Αὐτά τά μέρη συνέπεσαν μέ τίς πιο δύσκολες μέρες τῆς ζωῆς μου, αὐτές πού ὑπέφερα περισσότερο. Στράφηκα καί Τόν ρώτησα: Θεέ μου, μου εἶπες ὅτι θά παρέμενες κοντά μου ὅλες τίς μέρες τῆς ζωῆς μου, κι ἐγώ ἀποφάσισα νά μείνω μαζί σου. Γιατί στίς χειρότερες στιγμές μέ ἄφησες μόνο; Καί ὁ Θεός ἀπάντησε: Παιδί μου, σέ ἀγαπῶ καί σου εἶπα ὅτι θά μείνω μαζί σου σέ ὀλόκληρο τό ταξίδι. Ποτέ δέ θά σέ ἄφηνω μόνο, οὔτε γιά μία στιγμή, οὔτε σέ ἄφησα. Ὅταν ἐσύ εἶδες ἕνα ζευγάρι ἀποτυπώματα στήν ἄμμο, εἶναι γιατί ἐκεῖνες τίς μέρες, Ἐγώ σέ μετέφερα στά Χέρια".

Μία προσεκτική ἐρευνα τοῦ ἑαυτοῦ μας θ' ἀποκαλύψει στους πιο πολλούς ἀπό μας, ὅτι ἄλλος πολὺ καί ἄλλος λίγο εἴμαστε μακριά ἀπό τόν οὐράνιο Πατέρα καί τό θέλημά του. Κάποτε κάποιος ποιητής ἔγραψε: "Ἄν μπορούσα νά γίνω καί γώ ἕνας ἅγιος, πῶς θά τό ἠθελα Κύριε!

Στά δεξιά Σου νά κάτσω τ' ὀρέγομαι, ὅταν ἔρθεις νά κρίνεις. Πῶς γλυκά 'ναι τὰ μάτια καί τί φῶς περιχύνει τῶν ἁγίων τὰ μέτωπα.

Ὅμως σέ δύσκολες μέρες ὑπάρχουμε Θεέ μου. Σάν τούς μάρτυρες ζοῦμε! Δέν μπορῶ τὴν πεθερά μου στό σπίτι, θά μᾶς κάνει ἄνω κάτω τό ξέ- ρεις... Ἀρκετά μέ συγκύζουν τοῦ ἁπάνω ὀρόφου οἱ κάτοικοι μέ τὰ πέντε ἀγρίμια, ἔχει γεμίσει ὁ κόσμος ἀπό ἄσπυτους τώρα κ.λ.π.

Εἶναι ἀλήθεια, στά γόνατα δέν μπορῶ νά πέσω εἶναι τόσο εὐαίσθητα καί πονᾶνε τὰ ἔρμα καί ἡ νηστεία μιά σκέτη ὀδύνη καί ἀντίθετη πάντα στή δίαιτα γιά τ' ἄδυνατίσμα. Ὅχι δέν ἴν ἀντέχω. Καθώς δέν ἀντέχω καί ὅταν δέ μέ λογιάζουν οἱ ἄλλοι ὅταν κάνω θυσίες.

Κατά τὰ ἄλλα θέλουμε νά γίνουμε ἅγιοι".

Γιὰ νά ἐλευθερωθεῖ ὁ δρόμος τοῦ καθενός μας ἀπό τὰ ἐμπόδια τῆς ζωῆς ἓνας μόνο τρόπος ὑπάρχει: νά ἐπαναστατήσουμε μέ ὄλες μας τίς δυνάμεις κατά τοῦ κακοῦ, νά ἀναλάβουμε ἀμέ- σως πορεία πρὸς τόν Πατέρα μας πού τόσο μᾶς περιμένει νά ἀνεβοῦμε τὰ σκαλοπάτια τῆς ἀρετῆς, νά ἀντιγράψουμε τόν γλυκὺ Ἰησοῦ στή ζωή μας καί μέ τὴ μετάνοια, τὴν ἐπιστροφή νά κερδίσουμε τόν παράδεισο.

"Ἐνα εἶναι σίγουρο ὅτι ἂν ἡ ἁμαρτία νεκρῶνει τὴν ψυχὴ ὁ γλυκὺς Ἰησοῦς τὴ ζωοποιεῖ.

Κάθε ξενιτεμένος νοσταλγεῖ τὴν πατρίδα του, τὴν ἔχει βαθιὰ στὴν καρδιά του, τὴν ἀγαπᾶ, πο- θεῖ νά γυρίσει πίσω. Τώρα εἶναι δική μας σειρά. Εἶναι γλυκὺς ὁ δρόμος τοῦ γυρισμοῦ, ἀξίζει κά- θε κόπο, κάθε θυσία, γιατί δέν εἶναι γιὰ μιά πρόσκαιρη πατρίδα ἀλλὰ τὴν αἰώνια πατρίδα τοῦ παραδείσου, μαζί μέ τόν γλυκὺ Ἰησοῦ.

Ὅμως πάνω ἀπ' ὅλα λέει ὁ Ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καί ὁ Μέγας Βασίλειος "ἡ πίστη εἶναι δάσκαλος ὄλων καί χωρὶς αὐτὴν δέν μπο- ροῦμε οὔτε νά ποῦμε κάτι τι". "Ἡ πίστη ὅς προηγείται τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ, ἡ πίστη καί ὄχι ἡ ἀπόδειξη. Ἡ πίστη, ἡ ὁποία ἐλκύει τὴν ψυχὴ νά δώσει τὴν συγκατάθεσή της, πάνω ἀπ' ὄλες τίς λογικὲς μεθόδους". Δέν πρέπει νά ξεχωρίσουμε ἢ νά διστάζουμε σέ ὅσα λέγει ὁ Κύριος, ἀλλὰ νά ἔχουμε τὴν πληροφορία ὅτι κάθε λόγος Θεοῦ εἶναι ἀληθινός, καί δυνατόν νά συμβεῖ, ἀκόμη καί ἂν ἡ ἴδια ἡ φύση τὸν ἀντιμάχεται. Ὅμως ψέ- ματα λέμε ὅταν μετράμε μέ τὰ δικά μας μέτρα τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί λέμε ὅτι ἔχουμε ἀπαντήσει καί μεῖς τὴν αὐθεντικὴ ἀγάπη, τὴν ὄντως ἀγάπη. Ψέματα ὅταν μπερδεύουμε τόν οἶκτο μέ τὴν ἀγά- πη τοῦ πλησίον.

"Ἐλεγε ἓνας γέροντας κάποτε ὅτι ἀγάπη εἶναι ἅμα δῶ ἓνα λεπρῶ, νά τοῦ δώσω τό σῶμα μου καί ἂν εἶναι δυνατόν νά πάρω τό δικό του.

Ὁ Ἅγ. Ἰσαάκ ὁ Σύρος λέει: "Τί εἶναι καύσις καρδίας; Τί εἶναι ἀγάπη Θεοῦ; Ἀγάπη Θεοῦ εἶναι καύσις καρδίας ὑπὲρ πάσης τῆς κτίσεως ἔτι καί αὐτῶν τῶν δαιμόνων." Φοβερὸς λόγος! Νά ἀγαπᾶς τούς ἐχθρούς σου. Δέν εἶναι αὐτὸ μιά ὑπέρβαση τῆς φύσης; Ν' ἀγαπᾶμε ἀκόμη καί αὐτούς τοὺς δαίμονες, τοὺς προσιώνιους ἐχθρούς μας, αὐτούς πού ἔγιναν ἀφορμὴ νά ζοῦμε σ' αὐτὴν τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος. Καί ὅμως ἡ ἀγαπῶσα καρδιά, ἡ καρδιά πού εἶναι θεοφόρητος, ἡ καρδιά πού εἶναι χριστοειδής, ἡ καρδιά πού εἶναι πνευματοφόρος, ἀγαπᾶει ἀκόμη καί αὐτούς ἔτι τοὺς δαίμονες.

Ὁ Γέρον Παῖσιος κάποτε εἶχε φθάσει σέ μιά τέτοια μεγάλη ἔξαρση τῆς θείας ἀγάπης μέσα του καί ἔκλαιγε καί προσευχόταν γιὰ τόν ἑωσφόρο, ἐπὶ μιά ἑβδομάδα. Μόλις πέρασε ἡ ἑβδομάδα τοῦ παρουσιάστηκε ὁ δαίμονας καί τοῦ εἶπε: Ποῖος σοῦ εἶπε νά προσευχηθεῖς γιὰ μένα; ἂν ἤθελα νά σωθῶ θά σωζόμουν. Δέν θέλω νά σωθῶ καί ὅσο με ἴσχυο. Καί λέει ὁ π. Παῖσιος: ἔκλαψα πικρά, γιατί ἂν ὄλες αὐτές τίς μέρες ἀφιέρωνα τὴν προσευχή μου σέ πονεμένους ἀδελφούς, θά εἶχαν τόσους καρπούς! ἀλλὰ δέν πειράζει. Ἔμα- θα ὅτι ὁποῖος δέν θέλει νά σωθεῖ, δέν σώζεται.

Μιλοῦσε ἀκόμη γιὰ ἀγάπη καί γι' αὐτὰ τὰ φίδια καί τὰ ποντίκια καί ἔλεγε: "Τὰ φίδια καί τὰ ποντί- κια δέν ἔχουν ἄνθρωπο νά τὰ ἀγαπᾶει, αὐτὸ τό πράγμα πού δέν τό κάνουν οἱ ἄλλοι ἄς τό κά- νουμε ἔμεῖς οἱ καλόγεροι".

Ὅχι πιά λόγια, ὄχι περιπλοχίες. Καλύτερα νά σιωποῦμε διακριτικὰ καί νά ἀπενίζουμε τὴ δόξα Του καί νά ἐλπίζουμε στό ἔλεός Του, παρά νά προσπαθοῦμε νά αὐξάνουμε τὴ δική μας δόξα στά μάτια τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ποῖο δῶρο ἦλθε ὁ Χριστός νά μοῦ φέρε; Μοῦ ἔφερε σάν δῶρο τό αἷμα καί τό σῶμα Του. Καί τί δῶρο πῆρε ἀπὸ μένα; Πίστη. Καί ποιός μοῦ ἔδωσε αὐτὴ τὴ χάρη; Πίστευα μὲν ἐγὼ μοῦ τό χάρισε ὅμως ἐκεῖνος. Δέν εἶπε λοιπὸν ὁ Παῦλος ὅτι ἔγινε μι- στός, ἀλλὰ ὅτι ἐλεήθηκε ἀπ' τόν Θεό μέ τὴν πί- στη.

Ἡ πίστη, πάντα κατά τόν Ἅγ. Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο, ἔχει καί κάποιες ἀπαιτήσεις. Ὑπα- κοή χρειάζεται ἡ πίστη καί ὄχι πολυπραγμοσύνη. Καί ὅταν διατάξει ὁ Θεός, πρέπει νά πειθόμαστε καί ὄχι νά περιεργαζόμαστε. Πίστη εἶναι ὅταν ὁ χριστιανὸς πιστεύει ὅτι μέσα στό κατασκόταδο θά ἀνατελεῖ ὁ ἥλιος, πάνω στά ξερά κλαδιά θά βγοῦν φύλλα καί λουλούδια θά ἀνθίσουν. Αὐτὴ τὴν πίστη κράτησε ὁ ἅγ. Γεώργιος πού γιορτά- ζουμε σήμερα. Καθώς καί ὄλοι οἱ μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας μας οἱ ὁποῖοι ὑπέμειναν φρικτὰ καί μαρτυρικὰ βασανιστήρια ἀπαντώντας στοὺς δημί-

ους τό γνωστό "Χριστού εἶμι". Τούς ἔκοβαν τό κέρια, τή γλώσσα, τούς ἔβγαζαν τό μάτια, ἔτρεχε ποτάμι τό αἷμα, ἔπεφταν κομμάτια οἱ σάρκες τους στό κῶμα καί ὁμως μία ἦταν ἡ φράση τους μέχρι τῆς τελευταίας τους πνοῆς "Χριστού εἶμι".

Πό πάνω εἶπαμε γιά τό αἷμα καί τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ πού ἔφερε σέ μᾶς. Ὁ Ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀποκαλεῖ τό μυστήριο τῆς Θεῆς Εὐχαριστίας δῶρο τοῦ Χριστοῦ στους ἀνθρώπους. Ὁ Ἅγ. Νεκτάριος λέγει: "Εἶναι μυστήριο μυστηρίων καί καθ' ὅλους τούς τρόπους ἀπόκρυφο. Μέ τό μυστήριο αὐτό ὁ Θεός ἔδειξε σέ μᾶς σάν δυνατός τή μεγάλη δύναμη τῆς Θεῆς Του παντοδυναμίας, καί σάν σοφός τό μέγιστο ὕψος τῆς θεϊκῆς του ἀγαθότητος. Εἶναι τό ἀνώτερο ἀπ' ὅλα τό μυστήρια. Εἶναι τό πιο θαυμάσιο ἀπ' ὅλα τό θαύματα, ὅσα ἔχει κάνει ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ. Εἶναι τό πιο ὑψηλό ἀπ' ὅσα ἔχει ἐπινοήσει ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ. Εἶναι τό πιο πολύτιμο ἀπ' ὅλα τό χαρίσματα, ὅσα ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἔχει χαρίσει στους ἀνθρώπους. Γι' αὐτό ὑπερέχει ὄλων τῶν ἄλλων κατά τήν ἀριθμητική ὑπέρβαση τῶν νόμων τῆς φύσεως. Γιατί τό μέν θαύματα προέρχονται ἀπό τήν ὑπέρβαση μερικῶν νόμων τῆς φύσεως, τό μυστήριο τῆς Θεῆς Εὐχαριστίας τούς ἔχει ὑπερβεῖ ὄλους. Γι' αὐτό καί δικαίως ὀνομάζεται θαῦμα θαυμάτων καί μυστήριο μυστηρίων".

Πρίν τελειώσω θά ἤθελα ν' ἀναφερθῶ σέ κάποιες μαρτυρίες νέων ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι πραγματικά γεύτηκαν καί ἐγνώρισαν τόν Θεό καί συ-

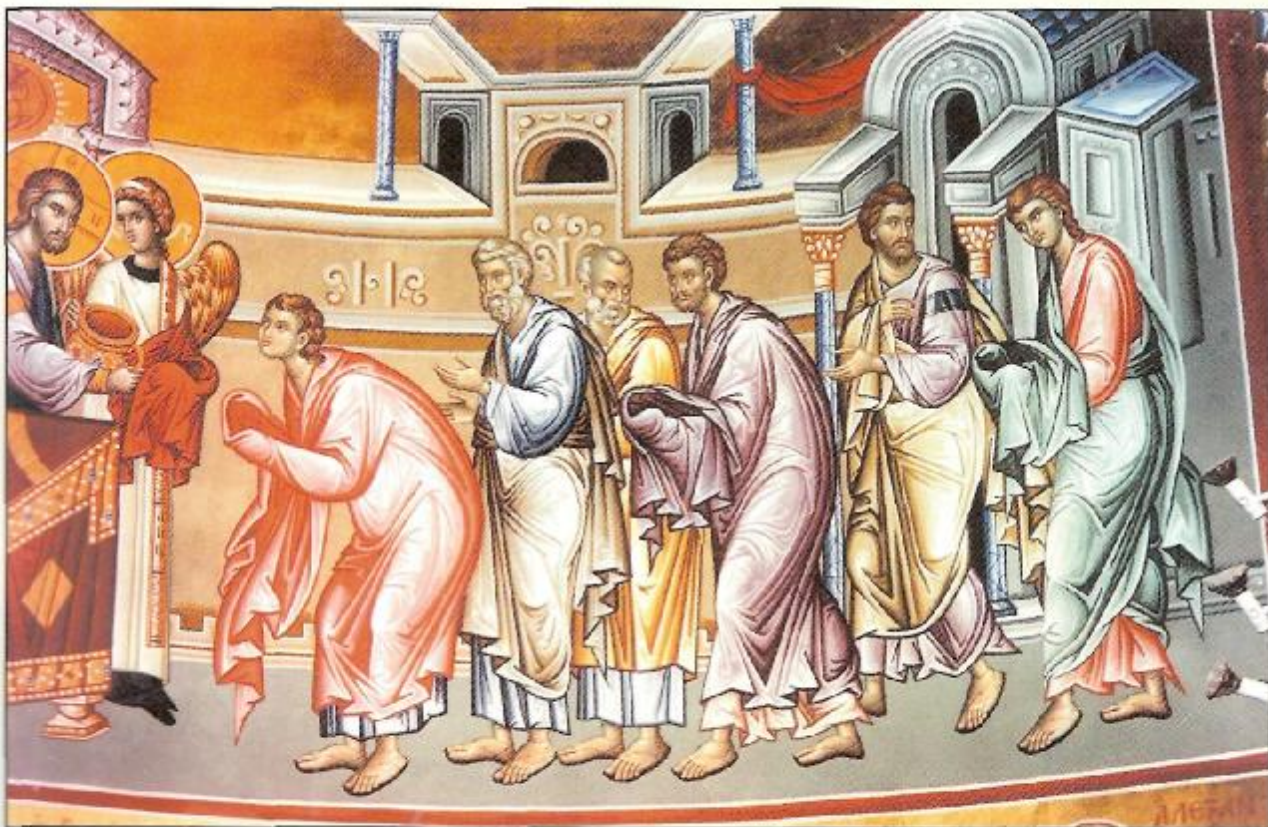
νεκίζουν νά εἶναι παράδειγμα γιά πολλούς ἄλλους οἱ ὁποῖοι δῆθεν εἶναι πιο κοντά στόν Χριστό.

- Πραγματικά Πάτερ μου, δέν ἔχω λόγια νά σ' εὐχαριστήσω γιά τίς χιλιάδες συμβουλές πού πρόσφερες σ' ἐμένα καί στήν οἰκογένειά μου, πού μ' ἔκαναν περισσότερο ἄνθρωπο. Μέ τόν τρόπο σου μᾶς ἄλλαξες διάθεση. Κοντά στήν ἐξομολόγηση καί γενικά κοντά στήν Ἐκκλησία καί στόν Χριστό νιώθουμε ὄλοι καλύτερα, πιο ὠραία, πιο εὐχάριστα, γεύτηκαμε ἐμπειρίες πρωτόγνωρες πού μόνο ὁ Χριστός μας ξέρει νά προσφέρει.

- Σ' εὐχαριστῶ Χριστέ μου γιά ὅσα μου ἔχεις χαρίσει, γιά τίς μέρες πού μου ἔδωσες νά ζῶ, γιά ὅσα μαζί σου μέχρι τώρα ἔχω ζήσει δέν σοῦ εἶπα Χριστέ μου πόσο σ' ἀγαπῶ.

Ἄς παρακαλέσουμε ἀπό τά βάθη τῆς καρδίας μας τόν Χριστό νά μᾶς ἐνισχύσει στόν προκείμενο ἀγῶνα. Καί νά μᾶς ἀναδείξει ἀξίους κοινωνούς τοῦ ἀκράντου σώματός Του καί τοῦ Τιμίου τοῦ αἵματος, ὥστε νά μᾶς γίνει ἡ Εὐχαριστία καρᾶ, ὑγεία καί εὐφροσύνη, καί εὐπρόσδεκτος ἀπολογία στό φοβερό βῆμα τοῦ Χριστοῦ κατά τή φοβερά ἡμέρα τῆς Κρίσεως. Ἄμην.

(Ὁμιλία πού ἐγινε κατά τό φιλανθρωπικό δεῖννο τῆς ἐνορίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Φραγκοῦδη Λεμεσοῦ στίς 3/11/2005).

“ΓΙΑ ΤΑ ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΑ ΣΑΣ ΔΕΣΠΟΤΑ ΑΓΙΕ”

Σάββα Ἀλεξάνδρου, Θεολόγου – Ἐκπαιδευτικοῦ

Ἡ ἐκκλησία προβάλλει μέσα ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Πατερικὴ σκέψη ὡς κῶρος ἐνότητας τῶν ἀνθρώπων καὶ ὡς μέσον θεώσεως καὶ ἁγιασμοῦ τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου. Ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων στὶς περίφημες κατηχήσεις του ἀναφέρει: «Ἐκκλησία αὕτη καλεῖται, διὰ τὸ πάντας ἐκκαλεῖσθαι καὶ ὁμοῦ συνόγειν»

Ἐκκλησία ἡ ἀδιαμφισβήτητα ὁ ρόλος αὐτὸς τῆς ἐκκλησίας συνδέεται ἄμεσα μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ ἐπισκόπου ποὺ εἶναι γιὰ τὴν πατερικὴ γραμματεία «εἰς τύπο καὶ τόπο Χριστοῦ»

Ἡ τοπικὴ ἐκκλησία τῆς Λεμεσοῦ ἔχει τὴν εὐλογία ἀπὸ τὸν ἐν Τριάδι Θεὸ, νὰ ἔχει γιὰ ἐπίσκοπό της ἕναν ἄνθρωπο ποὺ ἔχει κάνει σκοπὸ τῆς ζωῆς του τὴν ἀποστολή της, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ἐνκρίστωση τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ λόγος τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου πὼς «Χρῆ τὸν ἐπίσκοπο πάντα ποιεῖν πρὸς ἐν ὄρων, μόνο τὴν σωτηρίαν τῶν μαθητευομένων καὶ τὴν ἐκείθεν γενομένην δόξαν τῷ Θεῷ», πὼς δηλαδὴ ὁ ἐπίσκοπος πρέπει νὰ ἀποσκοπεῖ στὴ σωτηρία τῶν πιστῶν καὶ στὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, ἔχει γίνεϊ τρόπος ζωῆς γιὰ τὸν Μητροπολίτη Ἀθανάσιο. Ἀνθρώπος ποὺ ἀγάπησε τὸν Θεὸ ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία του καὶ ἀφιερώθηκε σ’ Αὐτὸν ὀλοκληρωτικὰ ἐπιλέγοντας τὸν δρόμο τοῦ μοναχισμοῦ, ποὺ γιὰ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ τὸν ἐμφιλόσοφο βίον καὶ τὴν ἀνυπέβλητο καὶ ἀγγελικὴ ὁδὸ, γνώρισε ἐμπειρικὰ καὶ βιωματικὰ τὴν ὀρθόδοξη παράδοση.

Ὦντας γνώσιος ἐκφραστὴς αὐτῆς τῆς παράδοσης, ξένος καὶ ὄσχετος μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐκκοσμικεύσεως καὶ θέλει τὸν ἐπίσκοπο νὰ ἀποιελεῖ μία ἀρχὴ τῆς πόλης, ποὺ ἀσχολεῖται μὲ δραστηριότητες τοῦ κόσμου τούτου, ἔχει ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα ποὺ συνθέτουν μία χαρισματικὴ πνευματικὴ φυσιογνωμία μέσα στὸν κῶρο τῆς ἐκκλησίας.

Ὁ ἴδιος χαρακτηρίζεται πάνω ἀπὸ ὅλα γιὰ τὴν ταπείνωση καὶ τὴν ἀπλότητά του. Στὴ θεολογία τῶν Πατέρων τῆς Ἀνατολῆς ἡ ταπείνωση εἶναι ἡ ὑψίστη ἀρετὴ ἀπὸ τὴν ὁποία πηγάζουν ὅλες οἱ ἄλλες ἀρετές. Ἀκριβῶς, αὐτὴ ἡ ταπείνωσή του ἀποτελεῖ καὶ τὴν αἰτία τῆς ἀπλότητός του.

Ὁ Ἅγιος Ἀντίοχος τοῦ Παντέκτου παραπρεῖ: «Ὁ Θεός, ἀπλοῦς ὢν ἐν τῇ ἀπλότητι χαίρει καὶ τοῖς ταύτη σκεπόμενοι». Ὁ Θεὸς δηλαδὴ, ἐπειδὴ εἶναι ἀπλοῦς χαίρεται μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποὺ ζοῦν μέσα στὴν ἀπλότητα. Εὐαρεστεῖται ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν ἀπλότητα τοῦ Μητροπολίτη Ἀθανασίου, μὴ ἀπλότητα ποὺ σχετίζεται ἄμεσα μὲ τὸν ἀπέριττο καὶ ἀνεπιτήδευτο λόγο του τὴν ἀμφιέση του καὶ γενικὰ τὸν τρόπο ζωῆς του, ποὺ ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ πὼς συγκινεῖ ἰδιαιτέρως τὸν πιστὸ λαὸ τοῦ Κυρίου.

Ἐξάλλου θὰ μπορούσε νὰ λεχθεῖ πὼς ἡ πνευματικὴ ὑπεροχὴ του, φάνηκε ἐντονα τὴν περίοδο τῆς ἐκκλη-

σιαστικῆς κρίσεως. Ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος τονίζει ἐμφαντικὰ: «ὡς περ ὁ θῆρ ἰκνεύεται ἐν καιρῷ κίονος, οὕτως καὶ μοναχὸς ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πειρασμοῦ». Σύμφωνα μὲ αὐτὸ τὸν πατέρα τῆς ἐκκλησίας μας, τὸ πνευματικὸ βάθος ἑνὸς ἀνθρώπου ἀνικνεύεται οὐσιαστικὰ στὸν καιρὸ τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν θλίψεων του. Ἐτσι στὴ κολλή, τὸ ὄξος καὶ τὴν κακία τῶν κατηγόρων του, ποὺ μὲ δόλιο τρόπο ἐπιζητοῦσαν τὸν πνευματικὸ ἀφανισμό του, ὁ Μητροπολίτης Ἀθανάσιος ἀπαντοῦσε μὲ τὴν ἀνεξικακία, τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ἐλπίδα πὼς ὁ Θεός, ποὺ εἶναι ἡ ἀλήθεια, θὰ διέλυε τὰ ψεύδη καὶ τὴς σατανικῆς πλεκτάνης τῶν κατηγόρων του, γι αὐτὸ καὶ στὸ τέλος δικαιώθηκε πανηγυρικὰ. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ πὼς ἐμφορούμενος ἀπὸ τὸ καλκηδόνιο ἥθος τῆς Ἀνατολῆς, ποὺ ἀποκλείει κάθε μορφή μονοφυστικῆς θεώρησης τῆς ζωῆς, ἀσχολεῖται ἄμεσα καὶ μὲ θέματα ποὺ ἀπτονται αὐτοῦ τοῦ βίου προσηπθόντας καὶ ἐδῶ νὰ βοηθήσει τὸ ποίμνιό του, ὅπως π.χ. στὸ μεγάλο πρόβλημα τῶν ναρκωτικῶν ποὺ ταλανίζει τὴ σύγχρονη κοινωνία μας.

Εἶναι γνωστὸ πὼς μὲ δική του πρωτοβουλία ἱδρύθηκε ἡ θεραπευτικὴ κοινότητα Ἁγίας Σκέπης στὴν ὁποία ἕνα ἐκλεκτὸ ἐπιτελεῖο ἀπὸ ψυχολόγους καὶ κοινωνιολόγους προσπαθεῖ νὰ βοηθήσει παιδιὰ ποὺ ἔπασσαν θύματα στὰ ναρκωτικά, ὥστε νὰ ἀπεξαρτηθοῦν ἀπὸ τὴς ναρκωτικῆς οὐσίες καὶ νὰ ἐπανενταχθοῦν ὁμαλὰ στὸ κοινωνικὸ σύνολο.

Κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρίσμα τοῦ καλκηδόνιου ἥθους ποὺ τὸν διακρίνει, μπορεῖ νὰ ἐρμηνευθεῖ καὶ ἡ τόση ἀγάπη του γιὰ τοὺς νέους ἀνθρώπους καὶ τὰ τόσα ἔργα του γι’ αὐτούς. Ἐνδεικτικὸ δείγμα, τὸ πολυδύναμο κέντρο ποὺ οἰεγάζεται σὲ ἕνα τεράστιο κτιριακὸ συγκρότημα, πλήρως ἐξοπλισμένο μὲ αἴθουσα παιχιδιῶν, γήπεδο, καφετέρια, βιβλιοθήκη, καὶ εἰδικὸς κῶρος στὸς ὁποίους διδάσκεται ἡ παραδοσιακὴ καὶ ἡ βυζαντινὴ μουσικὴ, ἡ ἀγιογραφία καὶ ἄλλα μαθήματα.

Μέσα στὰ πλαίσια αὐτῆς τῆς ἀγάπης του ἐντάσσεται καὶ ὁ κατασκηνωτικὸς κῶρος, ποὺ ὁ ἴδιος δημιούργησε καὶ ὁ ὁποῖος μπορεῖ νὰ φιλοξενεῖ μέχρι καὶ 150 παιδιὰ κάθε περίοδο.

Ἡ ἀπὸ μέρος του ἄριστη ὀργάνωση τῶν ἐνοριῶν, τὸ τεράστιο φιλανθρωπικὸ ἔργο του, ἡ λειτουργικὴ ἀναγέννηση ποὺ συντελεῖται στὸ κῶρο τῆς μητροπολιτικῆς του περιφέρειας, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ πολιτεία του, πολιτεία νηπτικὴ καὶ ὀσκητικὴ, ἐνταγμένη στὸ ὅλο ποιμαντικὸ ἔργο τῆς ἐκκλησίας, συνθέτουν μία χαρισματικὴ πνευματικὴ φυσιογνωμία.

Γι αὐτὸ τὸν λόγο, ὁ πιστὸς λαὸς τοῦ Κυρίου μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ὀνομαστηρίων του, δέεται πρὸς τὸν Θεόν: «Πολυχρόνιον ποιῆσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὸν Πανιερώτατον καὶ θεοειρόβλητον καὶ ποιμενάρχην ἡμῶν κ.κ. Ἀθανάσιον τὸν Α΄. Κύριε φύλαττε αὐτὸν εἰς πολλὰ ἔτη».

“ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΠΑΪΣΙΟΣ Ο ΑΓΙΟΡΕΪΤΗΣ” Η ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΑΣ

Κατ' ἀρχάς ἐπειδή ποτέ δέ διανοήθηκα ὅτι θά ἔρθει κάποια ὥρα πού θά διηγηθῶ πῆ ζωή τοῦ πατρός Παΐσιου - καί ὁ ἴδιος ποτέ δέ διηγόταν πῆ ζωή του συνεχόμενη - γι' αὐτό μπορεί νά ὑπάρχουν μερικά κενά στίς ἡμερομηνίες καί στήν ἱστορία τῶν πραγμάτων. Εἶναι ἰδιαίτερα δύσκολο, γιατί ὁ Γέροντας ἦταν ἅγιος ἄνθρωπος πραγματικά, καί ἐμεῖς δέν ἤμαστε τίποτα καί ἐλάχιστα πράγματα καταλάβαμε. Ἐς εὐκνηθῶμε τοῦλάχιστον νά βοηθήσει ὁ Θεός, νά μεταφέρουμε τά γεγονότα ὅπως τά εἶδαμε καί οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι τά ἀκοῦν, νά τά ἀξιολογήσουν μέ πῆ δική τους διάθεση.

Ἐγνώρισα τόν πατέρα Παῖσιο τό 1976, τό Σεπτέμβριο. Πρώτη φορά πῆγαίνα στό Ἅγιον Ὄρος καί ἐκεῖ μαζί μέ ἄλλους συμφοιτητές μου ἐπισκεφθήκαμε τό Γέροντα, ὅταν εὐρίσκετο στό καλυβάκι του, στόν Τίμιο Σταυρό, κοντά στή Μονή Σταυρονικήτα. Ἐγώ ἐκεῖ τόν ἐγνώρισα. Μπορῶ νά πῶ ὅτι πῆγαμε μέ διαθέσεις περιέργειας νά δοῦμε τόν Γέροντα, γιά τόν ὁποῖον τόσα εἶχαμε ἀκούσει. Μᾶς ἐδέχθηκε μέ πολλή ἀγάπη καί μπορῶ νά πῶ ὅτι ἡ πρώτη συνάντηση, στήν ἀρχή, μέ ἀπογοήτευσε λίγο, γιατί δέν ἤξερα τά μυστικά αὐτῶν τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων. Ὅταν εἶδα τό Γέροντα, ὁ ὁποῖος μέ τόση ἀπλότητα μᾶς δέχτηκε, μᾶς κερνοῦσε διάφορα πράγματα καί μᾶς ἔλεγε ἀστεία καί γελοῦσε, ἄρχισα νά ἀμφιβάλω ὅτι αὐτός ὁ ἄνθρωπος εἶναι τόσο ἅγιος, ὅσο εἶχε λεχθεῖ. Διότι οἱ ἅγιοι νόμιζα ὅτι πρέπει νά εἶναι σιωπηλοί, ἀμίλητοι καί σκυθρωποί. Αὐτή τήν ἐντύπωση εἶχα. Ὅμως στή συνέχεια ἡ πραγματικότητα μᾶς διέψευσε, διότι ὁ Γέροντας μιλοῦσε γιά πράγματα πρωτάκουστα γιά μᾶς καί εἶχε πῆ μαρτυρία τῆς προσωπικῆς του ζωῆς.

Τό δέ πρῶτο γεγονός, πού τό καταθέτω μέ πάσαν εὐλικρίνεια, εἶναι ὅτι, πίν ὥρα πού βγάκαμε νά τόν ἀποκαιρετίσουμε καί φιλήσαμε τό χέρι του, ἐγινε ἓνα γεγονός πού ἦτανε πραγματικά μιά ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ, διότι ὅλα τά βουνά, ὅλη ἡ ἀτμόσφαιρα τριγύρω ἐξεχύλισαν ἀπό μιά ἄρρητον εὐωδία. Εὐωδίαζε ὅλος ὁ τόπος. Ὁ Γέροντας κατάλαβε αὐτό τό πράγμα καί ἀμέσως μᾶς συνέστησε νά φύγουμε, ἐνῶ ἐκεῖνος κατευθύνθηκε στό κελλί του. Ἐμεῖς, τά τρία παιδιά πού ἤμασταν, χωρίς νά καταλαβαῖνουμε τί γινόταν, φύγαμε γιά τίς Καρυές, ἐνῶ μέσα μᾶς ἐπικρατοῦσε μιά ἀνέκφραστη χαρά, ἡ ὁποία δέν εἶχε ἐξήγηση. Οὔτε γιατί τρέχαμε καταλαβαίναμε, οὔτε γιατί εὐωδίαζαν τριγύρω μας τά βουνά, ὁ ἀέρας, οἱ πέτρες, τά πάντα. Αὐτό ἦταν κάτι τό συγκλονιστικό πού ἐζησα, ὅταν συνάντησα γιά πρώτη φορά τόν πατέρα Παῖσιο.

Τήν παιδική του ζωή τήν πέρασε στήν Κόνιτσα. Τό γεγονός πού μᾶς διηγήθηκε κάποτε εἶναι ὅτι, ὅταν ἦταν δεκαπέντε ἐτῶν, εἶχε μιά συνήθεια νά ἀποτραβιέται στό δάσος, ὅπου εἶχε φτιάξει ἓναν τόπο μέ ξύλα καί κλαδιά - σάν ἀσκπίριο - , καί ἐκεῖ προσευχόταν μετά δακρύων. Αὐτό βέβαια ἦταν ἐνέργεια τῆς Χάριτος. Αἰσθανόταν ἀπὸ πῆ γλυκύτητα καί ἤθελε νά μένει μόνος του καί νά προσεύχεται στόν Χριστό. Ὅμως, ἐνῶ προσευχόταν, εἶδε τόν Χριστό μπροστά του, ὄχι στόν ὕπνο του, ζωντανά, ἔχοντας στό χέρι του τό Εὐαγγέλιο ἀνοιχτό, καί τοῦ μίλησε, ἐνῶ ταυτόχρονα αὐτά τά ὁποῖα τοῦ ἔλεγε ἦτανε γραμμένα καί στό Εὐαγγέλιο. Καί τοῦ εἶπε: “Ἀρσένιε, ἐγώ εἶμαι ἡ Ἀνάστασις καί ἡ Ζωή, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ κἂν ἀποθάνῃ ζίσεται”. Αὐτή ἡ ἐμπειρία τῆς ἐμφάνισης τοῦ Χριστοῦ ἦταν, ἀπ' ὅ,τι ξέρω, ἡ πρώτη τοῦ μικροῦ

Ἄρσενιού μέσα στὸν κῶρο τῶν ὑπερφυσικῶν ἀποκαλύπτει καὶ τὸ καθοριστικὸ, ἴσως, σημεῖο τῆς πορείας του μετὰ στὸν μοναχισμό.

Ὁ Γέροντας ἀπέφυγε ἐπιμελῶς κάθε θόρυβο γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομά του καὶ μπορῶ νὰ πῶ ὅτι οἱ μόνες φορές πού γινόταν αὐστηρὸς, τόσο αὐστηρὸς πού τρόμαζε κανεὶς, ἦταν ὅταν κάποιος μιλοῦσε γι' αὐτόν, θύμιζε ἢ ἔλεγε πράγματα θαυμαστά γύρω ἀπ' αὐτόν.

Ὅταν πῆγα τὸ 1976 καὶ τὸν εἶδα τοῦ λέω: "Γέροντα ἔχετε μεγάλη φήμη ἐξω στὸν κόσμο· οἱ ἄνθρωποι ἔχουν καλὴ γνώμη γιὰ σὰς, γιὰ τὸ ὄνομά σας". Μοῦ λέει γελῶντας, ὅπως συνήθως ἔλεγε μέσταια καὶ μὲ ἓναν πολὺ εὐθυμο τρόπο καὶ σοφῶ: "Τώρα πού ἐρχόσουνα ἀπὸ κάτω πέρασες ἀπὸ τὸν σκουπιδότοπο;" (πού ἦταν στὶς Καρυές). Τοῦ λέω: "Πέρασα...". "Ἐκεῖ στὸ σκουπιδότοπο τῶν Καρυῶν ἔχει κάμποσα κουσερβοκούτια ἀπὸ καλαμά-

ρια καὶ ἐκεῖ, ὅταν πέρτει ὁ ἥλιος, γυαλίζουν. Ἔτσι πάθανε καὶ οἱ ἄνθρωποι. Βλέπουν τὸν ἥλιο πού γυαλίζει πάνω στὸ κουσερβοκούτι, πού εἶμαι ἐγώ, καὶ νομίζουν ὅτι εἶναι χρυσάφι. Ἀλλά, ἂν πᾶς παιδί μου, κοντά, βλέπεις ὅτι εἶναι ἓνα κουσερβοκούτι ἀπὸ καλαμάρια". Τὸ ἔλεγε διασκεδάζοντας αὐτὸ. Ἀργότερα ὅμως, ὅταν μιλοῦσαμε σοβαρά, θλιμμένος μερικές φορές μοῦ ἔλεγε: "Ἐμένα, πάτερ μου, ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς εἶναι τὸ ὄνομά μου. Ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο καὶ στὸν μοναχὸ πού "βγάζει ὄνομα". Διότι μετὰ οὔτε ἡσυχία ἔχει, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀρχίζουν καὶ πλάθουν διάφορα πράγματα, τὰ ὁποῖα πολλές φορές δέν εἶναι πραγματικότητες καὶ γίνεται ἓνα σημεῖο ἀντιλεγόμενο". Ἐκατοντάδες ἄνθρωποι ἐπισκέπονταν τὸ κελλί του. Μόλις ἐρχόταν τὸ λεωφορεῖο στὶς Καρυές καὶ ἔπαιρναν τὸ διαμονηπῖριο, κατευθεῖαν ὄλοι στὸν πατέρα Παῖσιο. Ἐβλεπες ἓνα караβάνι ἀνθρώπων νὰ πηγαίνουν ἐκεῖ. Ἦταν ὁ πρῶτος στόχος, ὁ πρῶτος σταθμὸς. Μερικές φορές πού ἔτυχε νὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ μαζί του καὶ δέν ἄνοιγε, διερωτώμουν. Τότε μοῦ ἔλεγε: "Κοίταξε, ὁὰ κάνουμε προσευχὴ κι ἂν ὁ Θεὸς μᾶς πληροφορήσει, θὰ ἀνοίξουμε".

Ἦταν ἄνθρωπος τοῦ ὁποῖου τὸ ὕψιστον ἔργο ἦταν ἡ προσευχή. Μετὰ πλέον ἀφιέρωσε τὸν ἑαυτό του στὸν κόσμο. Παρ' ὅλη τὴν κακουχία του, τὴν ταλαιπωρία του, ἦταν ἓνας ἄσαρκος ἄνθρωπος. Ἐνας ἄνθρωπος πού δέν ἤξερε τί σημαίνει οὔτε ὕπνος οὔτε ξεκούραση. Ἦταν πάντοτε εὐδιάθετος καὶ εἶχε πάντοτε στὴν καρδιά του ἀγάπη νὰ δεχθεῖ τὸν πόνο τῶν ἀνθρώπων. Ουμᾶμαι τὰ Χριστουγεννα τοῦ 1981 πῆγα καὶ τὸν συνάντησα, μετὰ τὴν ἀγρυπνία τῶν Χριστουγέννων, καὶ κουβεντιάζαμε καὶ μοῦ ἐξηγοῦσε πόσο μεγάλο πράγμα ἦταν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἔλεγε, κατοικεῖ μέσα στὸν ἄνθρωπο ὡς ἡσυχία. Μοῦ εἶπε: "Πρὶν μερικά χρόνια τόσο πολὺ ἔκαιγε μέσα μου αὐτὴ ἡ ἀγάπη, πού τὰ κόκκαλά μου ἔλειωναν σάν τίς λαμπάδες. Καὶ μάλιστα μιά φορά ἔπεσε πάνω μου τόση χάρις πού, ἐνῶ περπατοῦσα, γονάτισα καὶ δέν μποροῦσα νὰ συνεχίσω. Φοβόμουν κι ὅλας μὴ μὲ δῆ καὶ κανένας ἄνθρωπος καὶ δέν ξέρει τί ἔπαθα". Ὀκτώ χρόνια μετὰ, αὐτὴ ἡ μεγάλη ἀγάπη μετεβλήθη, χωρὶς βέβαια νὰ τὸν ἐγκαταλείψει, σ' ἓναν μεγάλο πόνο γιὰ τὸν κόσμο. Ἀπὸ τότε φαίνεται ὅτι ὁ Γέροντας διέθεσε τὸν ἑαυτό του, ἀφοῦ εἶχε γίνει κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ, στοὺς πονεμένους ἄνθρώπους.

Τὸν πατέρα Παῖσιο τὸν ἐπισκέπονταν ἄνθρωποι ὄλων τῶν τάξεων. Καὶ μορφωμένοι καὶ ἀμόρφωτοι καὶ ἐπίσκοποι καὶ πολλοὶ καθηγητὲς, ἄνθρωποι ἀκόμα καὶ ἄλλων θρησκείων· κάθε λογῆς ἄνθρωποι.

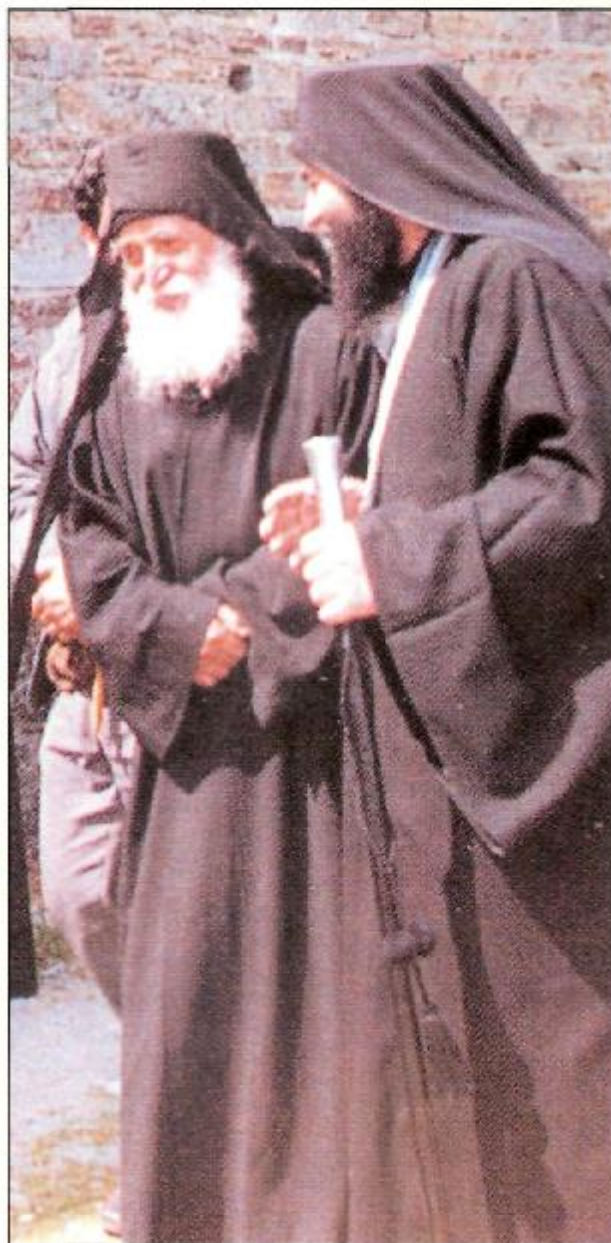
Γενικὰ καὶ οἱ τόποι πού κατοικοῦσε ἦταν ἀπαρμύθητοι· τὸ κελλί τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἦταν ἓνα τόσο ἀπομακρυσμένο κελλί πού θυμᾶμαι ὅτι, ὅσο ἔβλεπε τὸ μάτι μας τριγύρω, δέν βλέπαμε κανένα

άλλο κελλί μοναχού. Έρμος, Θυμάμαι πού μου έλεγε ο Γέροντας: "Αν ακούσης τίποτα θορύβους ή νύχια, μή φοβηθής. Είναι αγριογούρουνα και τσακάλια".

Είναι γεγονός ότι ολόκληρη ή ζωή του Γέροντα πέρασε μέσα σε πολλές ασθένειες. Και έγω θυμάμαι ότι, όταν είχε ισχυρούς πονοκεφάλους, έβασε πάνω στο μέτωπο έμπλαστρα, για να μπορέσει να καταστείλη τους πονοκεφάλους. Καμιά φορά πού αρρωσταίναμε κι έμεις, έλεγε: "Ακουσε να σου πώ, παπά μου, έμένα ή αρρώστια μου με ώφέλησε πού πολύ από τήν υγεία μου". Και αυτός, παρά τίς αρρώστιες του, ποτέ δέν άμελούσε τά καθήκοντά του. Είναι φοβερό τό ότι μέχρι τελείας έξαντλήσεως συνέχιζε τόν άγώνα του. Θυμάμαι από μοναχήρι είχαμε τήν άγριονία των Χριστουγέννων, ή όποία κράτησε περίπου δέκα ώρες. Ο Γέροντας όλη μέρα είχε κόσμο και δέν είχε ξεκουραστεί καθόλου. Όλη νύχτα στην άγριονία ήταν όρθιος. Έγώ καθόμουνά ακριβώς δίπλα του και περίμενα να δώ πότε θά καθίσει. Δέν καθίσε καθόλου όλη νύχτα ήταν όρθιος. Μου λέει σε μία στιγμή: "Δέ φεύγεις λίγο από εκεί; Αστυνομικός είσαι εσύ!" Κατάλαβε ότι στεκόμουν δίπλα του, για να δώ τί θά κάνει.

Η αγάπη του έκδηλώνόταν άπεριόριστα και πλούσια στον καθένα πού τόν επισκεπτόταν, ιδιαίτερα στους πονεμένους ανθρώπους και στα νέα παιδιά. Θυμάμαι κάτι πού τό έζησα πολύ καλά, τό 1982, όταν είχε έρθει από Άγιον Όρος ένα παιδί από τήν Άθήνα, ό όποιος ήταν ένας σύγχρονος νέος, γεμάτος άνησυχίες, μπλεγμένος με πολλά πράγματα δύσκολα, άπογορευμένος από τή ζωή του και τό περιβάλλον του, με ρούχα βρώμικα, μία κατάσταση πού μαρτυρούσε τήν άκαταστασία και τήν άνησυχία του νέου αυτού. Πήγε τό παιδί αυτό στον πατέρα Παΐσιο, μίλησαν και μετά έφυγε.

Μετά από δύο τρεις μήνες ξαναγύρισε και μου διηγήθηκε κλαίγοντας τό έξής πράγμα. Στην Άθήνα, όταν είχε κάποιες άτυχίες και τόν έπιασε ή μελαγχολία αυτή, ή κατάθλιψη, ανέβηκε στη μηχανή του να πάει να αυτοκτονήσει. Τρέχοντας, έλεγε: "Δέν υπάρχει κανένας στον κόσμο, κανένας δέ με αγαπάει, δέν έχει ενδιαφέρον, καλύτερα να σκοτωθώ, να τελειώση ή ζωή μου". Βγήκε από τήν Άθήνα, πορευόταν στον δρόμο και είχε σκοπό να τελειώση τή ζωή του. Ένώ έτρεχε, ξαφνικά άκινητοποιήθηκε ή μηχανή του δίχως να πάθη τίποτα. Συγχρόνως είδε μπροστά του τόν πατέρα Παΐσιο, ό όποιος του είπε: "Σταμάτα μίν κάνης αυτό τό πράγμα". Μόλις είδε τή μορφή του Γέροντα, άμέσως θυμήθηκε ότι αυτός ήταν ό μόνος άνθρωπος πού τόν αγαπούσε πραγματικά και του εξέφρασε τήν αγάπη του. Ο πατήρ Παΐσιος ήταν άνθρωπος πολύ έκδηλωτικός. Όταν πήγαιναν παιδιά με προβλήματα, τους έδειχνε τόση αγάπη, όπως σ' ένα μικρό παιδί. Έτσι τά παιδιά αυτά παρηγοριόντουσαν. Μετά, αφού μου είπε τήν

ιστορία αυτή, πήγα στον Γέροντα και τόν ρώτησα: "Μά αλήθεια είναι ότι έγινε αυτό τό γεγονός;" Μου λέει: "Δέν ξέρω, αλλά εκείνο πού ξέρω είναι ότι πολλές φορές εκεί πού προσεύχομαι στο κελλί μου, τό Πνεύμα τό Άγιο με μεταφέρει σε νοστοκορεία, όπως πονεμένον άνθρωπον, σε άνθρωπος πού είναι έτοιμοι ν' αυτοκτονήσουν κ.λ.π. Έγώ δέν κάνω τίποτε, παρά μόνο προσεύχομαι και ανάβω κεριά". Μέσα στο κελλάκι του είχε συνεχώς αναμμένα κεριά μπροστά στις εικόνες του. Ήταν ένα άπέρριτο κελλί, άσκητικώτατο, πάμφτωχο, με εικόνες χωμένες στον τοίχο και κεριά αναμμένα. **(συνεχίζεται)**

(από τό βιβλίο "Μαρτυρίες Προσκυνητών", Γέροντας Παΐσιος ό Άγιορείτης 1924-1994, Έκδόσεις Άγιολόγος Καππαδοκία, Θεσσαλονίκη 2005)

ΕΝΑ ΤΑΠΕΙΝΟ "ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ" ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑ ΜΑΣ ΣΕΒΑ

Πλησιάζει ή έορτή σου γέροντα και σεβαστέ ακούραστε Ποιμενάρχη μας. Όλοι θά 'ρθούν νά σε καιρετίσουν και νά σου εύχηθούν. Εκείνη τήν ήμέρα πραγματικά βλέπει κανείς τήν αγάπη του ποιμνίου προς τόν Ποιμένα. Βλέπει κανείς νά εφαρμόζεται τό πατερικό ρητό "Ηκολουθήσαμεν σε, γιατί ό Θεός εστί μετά σου". Και είναι μαζί σου ό Θεός γέροντά μας, γιατί και έσύ είσαι μέ τόν Θεό. Συνάμα πλησιάζει και ή ήμέρα πού εκλέγηκες επίσκοπος και ποιμενάρχης. Έπτά χρόνια "αρχιερατείας". Γυρνάμε τόν χρόνο πίσω. Η σκέψη συγκύζεται και ό νοός ιλιγγιά. Τί έχει γίνει σέ αυτά τά χρόνια! Και λές είναι δυνατό νά γίνουν όλα αυτά χωρίς τή Χάριν του Θεού; Άνθρωπίνως άδύνατον. Και όμως όταν ό άνθρωπος βαδίζει σύμφωνα μέ τόν νόμο του Θεού όλα είναι δυνατά.

Δέν είναι τής ώρας νά γράψουμε τί έχει γίνει στήν πόλη μας. Για τό έργο σας τίμη γέροντα, ή τοπική εκκλησία μας μπορεί πλέον νά καυχάται.

Είμαστε μαζί σου έδω και 7 χρόνια, σου εμπιστευθήκαμε τή σωτηρία τής ψυχής μας έδω και 16 χρόνια. Και πάλι θυμήσαι τό του Έυαγγελιστού 'Ιωάννου" ό άγκόσαμεν, ό έφράκαμεν τοίς όφθαλμοίς ήμών, ό έθεασάμεθα και αί χείρες ήμών έψηλάφησαν ... και

μαρτυρούμεν και άπαγγέλλομεν". Και πραγματικά ζούμε κοντά στον "άνθρωπο του Θεού", Βιώνουμε τήν αγάπη του Θεού και του παιέρα μας. Βλέπουμε τόν Θεό νά ενεργεί, νά καθοδηγεί, νά επεμβαίνει και νά τελειοί, διά του ταπεινού επίσκοπου μας. Μία φωτογραφία τά λέει όλα. Άλλωστε άφορμή για νά γράψομε αυτές τής σκέψεις ήταν αυτή ή φωτογραφία πού είναι έδω στό περιοδικό. Όλα αυτά τά καταγράφουμε βλέποντας αυτή ή φωτογραφία σου.

Όλη σου ή ποιμαντική μέριμνα, όλο σου τό έργο, όλη σου ή έγνοια πού είχε και ό Χριστός μας "Ίνα όσιν έν και ουδείς έξ αυτών άπόλετο", τό ανύστακτό σου ενδιαφέρον, τό τρέξιμό σου και ό άχρονος χρόνος σου και τό άτελειώτο νυχθημερόν σου ώράριο, ή "λειτουργία" σου μέσα στον ναό και στην κόσμο, ή ολοκλήρωση των τόσων έργων σου για τά νεάτα, για τά παιδιά, για τους ανθρώπους, τά όρφανά, τους πονεμένους, τους ήρείς σου, και γενικά όσους σου εμπιστεύθηκε ή Χάρις του Θεού κατά τήν εις επίσκοπο χειροτονία σου αλλά και τά ασύλληπτα και πρωτοποριακά ποιμαντικά σου έργα, τά βλέπομε όλα αυτά νά αποτυπώνονται σέ αυτή ή φωτογραφία. Άλλωστε αυτή ή φωτογραφία δέν είναι τυχαία. Τραβήχθηκε κατά τή διάρκεια μίας ποιμαντικής σου περιόδου μέ εκατοντάδες προσκυνητές όχι μόνο από τήν πόλη σου αλλά και από όλη τήν Κύπρο. Αυτό γέροντα πού σέ ξεχωρίζει, και άς μήν θεωρηθεί ούτε κολακεία, ούτε όπι άποσκοπεί σέ συμφέροντα, είναι ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι σέ ακολουθούν οικειοθελώς και αυθορμήτως και δέν χρειάζεται νά τους δελεάζεις ούτε μέ χρήματα, ούτε μέ ύποσχέσεις ούτε μέ άλλα ταξίματα, γιατί έχεις κάτι τό όποιο είχε και ό συνώνυμος "Αγιός σου, ό του Άθωνος Άθανάσιος, πού έόρταζες στό Άγιον Όρος όπου άσκήτευες "από νεότητος". "Ηδύς εύθύς και χρηστός, επεικής τε και μέτριος, εύπρόσιτος, προσήνης, ελεήμων, συμπαθής και εύσπλαγκνος, ήλιος τοίς τρόποις, χριστομίμητος τοίς ήθεσι". Άκόμη σ' αυτή ή φωτογραφία απεικονίζεται για δεύτερη φορά ή προφητεία του όσιου γέροντα Φιλοθέου του Ζερβάκου. Πρίν είκοσι πέντε χρόνια όταν πήγες στην Πάρο νά τόν δεις και νά πάρεις τήν εύχή του, σου έδωσε ως εύλογία μία εικόνα στρογγυλή έγκολποειδή (σαν άρχιερατικό έγκόλπιο) πού είχε ή μορφή του όσιου Νίκωνος του Μειανοείτε και σου προφήτεψε ότι θά γίνεις άρχιερέας και θά κη-

ΓΙΑ ΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΣΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΣΤΕ ΠΟΙΜΕΝΑΡΧΗ ΜΑΣ

Ἀρχιμανδρίτου Τύκωνος Ἀνδρέου

ρίπτεις μετάνοια. Καί τώρα πάλι ὅταν ἐπισκέφθηκες τό μοναστήρι του σπίν πατρίδα του τῆ Σπάρτη σου ξανάδωσαν παρόμοιο δῶρο ἐπιστήθιο ἐγκολποειδή σταυρό, εὐλογία μέ τόν Ἅγιο Νίκωνα τόν Μετανοεῖτε. Τό κήρυγμά σου συνεχίζεται καί ἡ ὁμολογία σου εἶναι “Χριστός Ἐσταυρωμένος”.

Καί πάλιν στή μνήμη μου ἔρχονται στιγμές ἀπό τή ζωή σου, πού τόσο πολύ σέ συνέτριψαν καί πολέμησαν οἱ ἄνθρωποι. Ἦσουν γι’ αὐτούς ἔλεγχος. Σιωπηλά ἔκραζες στό ταπεινό καί λιτό καλογερικó “ἀρχιερατικό” σου κελί μπροστά στόν Ἐσταυρωμένο Χριστό: “μή ἀποστή ἀπ’ ἐμοῦ, ὅτι θλίψις ἐγγύς, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν... ἤνοιξαν ἐπ’ ἐμέ τό στόμα αὐτῶν ὡς λέων ἀρπάζων καί ὠρυώμενος... ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί, συναγωγή πονηρευομένων περιέσχον με... καί ἐν τῷ κερραγένοι μέ πρός αὐτόν εἰσήκουσέ μου”. Πόσο μᾶς δίδαξε καί ὠφέλησε αὐτή ἡ στάση σου καί πνευματική ἀντιμετώπιση τῶν δυσβάσταχτων αὐτῶν καί πρωτοφανῶν κατηγοριῶν στό σεπτό καί καθαρó σου πρόσωπο. Τό εἶπε ἄλλωστε καί ὁ μακαριστός ὄσιος γέροντας Ἰάκωβος Τσαλίκης σέ κάποιο πιστό μαθητή του, ὅταν σέ εἶδε πρὶν τόσα χρόνια ὅταν ἦσουν ἀκόμη νεαρός ἱερομόναχος: “Πῶ πῶ παιδί μου, αὐτόν θά τόν σταυρώσουν οἱ ἄνθρωποι”!

Σκόρπιες καί ἀνακατεμένες οἱ σκέψεις καί τά γραφόμενα. Ἄλλωστε καί ἡ ὥρα πού τά γράφω αὐτά εἶναι περασμένη. Τά μεσάνυχτα ἔχουν ἤδη περάσει. Πρὶν ἀπό λίγο φύγαμε ἀπό τό κελί σου. Ἀπό τό πρωῖ σήμερα μέχρι καί ἄργά τό βράδυ ἐξομολογοῦσες καί ἔβλεπες διάφορα πρόσωπα. Τά τέκνα σου καί τά “παιδιά ἃ σοί ἔδωκεν ὁ Θεός”. Ἐνέσκυπτες στά προβλήματα τους καί ἀφουγκραζόσουνα τόν πόνο τους, “ἔχαιρες μετά χαιρόντων καί ἔκλαιες μετά κλαιόντων”. Μετά ἀποτραβήχθηκες στό κελί σου γιά νά διεκπεραιώσεις τίς στίβες ἀπό “χαρτιά” καί ὑποθέσεις στό γραφεῖο σου καί γιά τίς ἀτελείωτες ὑπογραφές. Ἐμεῖς ὅμως “οὐκ ἰσχύσαμεν μίαν ὥραν γρηγορήσαι ἦσαν γάρ οἱ ὀφθαλμοί ἡμῶν καταβαρυνόμενοι”, καί πήγαμε στά κελιά μας γιά νά ξεκουραστοῦμεν. Ἐσύ γέροντά μας εἶχες ἀκόμη πολύ δρόμο γιά τό “Δι’ εὐχῶν”. Δέν φθάνουν οὔτε οἱ τόμοι τοῦ περιοδικοῦ γιά νά χωρέσουν τά ἔργα σου καί αὐτά πού πρέπει νά εἰπωθοῦν καί νά γραφοῦν. Τελειώνοντας ἀναπέμπομεν ὅλοι μία εὐχή στόν Χριστό γιά σᾶς σεβαστέ καί ἀκούραστε Ποιμενάρχη μας! Νά σᾶς ἔχει καλά. Νά ἀνέχεστε ὅλους ἐμᾶς. Ἐπι πολλά γιά τό δικό μας καλό καί τήν Ἐκκλησία γενικά. Συγγνώμη πού σέ κουράζομε, πού σέ στενοχωροῦμε πολλές φορές καί ἐσύ ὡς καλός πατέρας πάντοτε μᾶς συγχωρεῖς. Καί ὅπως τιλοφορήσαμε τίς ἀπλές, ταπεινές, ἀθόρμητες καί υἱικές αὐτές σκέψεις σου λέμε: “ἕνα ταπεινό εὐχαριστῶ γιά τή γιορτή σου πατέρα καί γέροντά μας, σεβαστέ ποιμενάρχη μας”. Καί σοῦ ζητῶ συγγνώμη πού δέν πῆρα εὐλογία νά τά γράψω αὐτά ἀλλά οὔτε κἄν σοῦ τά ἔδειξα πρῶτα πρὶν τά δημοσιεύσω. Ἦμουν σίγουρος ὅτι δέν θά μέ ἄφηνες νά τά γράψω. Τό ἐξομολογοῦμαι τώρα καί τό ξέρω ὅτι θά μέ συγχωρέσεις. Ἡ ἀγάπη σου εἶναι τόσο μεγάλη, γιατί πηγάζει ἀπό τήν Παναγάπη τοῦ Χριστοῦ μας.

Τήν εὐχή σου νά ἔχουμε ὅλοι, γέροντά μας ταπεινέ καί σεβαστέ.

ΚΑΠΟΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Πρεσβυτέρας Κυριακής Παρασκευᾶ, Φιλολόγου

Ἀπόγευμα. Σάββατο, νωρίς τό ἀπόγευμα, γεμάτο φῶς καί προσιμνή τῆς μεγάλης, τῆς λαμφοτάτης ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων. Μιά γλυκασιά ἐπικρατοῦσε, καθόλου κρύο πού νά θυμίζει Δεκέμβρη μῆνα.

Ὁμορφο, Θεέ μου, πού φάνταζε τό ἀγροτόσπιτο! Βρισκόταν καλοκτισμένο, γερό καί σταβαρό, ἔξω ἀπό τό κεφαλοκῶρι τό Λευκόνοικο, σιά βόρεια.

Σ' αὐτό τό σπίτι βασίλισσα ἦταν ἡ κυρία Παναγιώτα. Κοντή στό σῶμα, ἔτσι πού ὁ σύζυγός της τήν ἔλεγε περιπακτικά-καίδευτικά "ἡ τσουκκού μου"*, μέ ὁμορφο ἄσπρο πρόσωπο, μέ ἔξυπνα λαμπερά μάτια, μέ πλατύ χαμόγελο καί μέ χέρια ἐπιδέξια καί πόδια ἀεικίνητα.

Δυό προγονά (εἶχε πεθάνει ἡ μάνα στή β' γέννα της) καί πέντε δικά της παιδιά τά μεγάλωνε μέ στοργή, χωρίς διάκριση καμιά, μέ φροντίδες πολλές, μέ ἀγρόπνιες, μέ θυσίες...

Δόξαζε τόν Θεό σάν ἔφτανε ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου γιά νά μπορεῖ ἔτσι νά ξαποσταίσει καί νά παίρνει δυνάμεις. Πόσες φορές κοιμόταν πάνω στή μικρή Ἁγία Γραφή, πού τή βρῆκε καμαί ὁ σύζυγός της καί πίστευε ὅτι ὁ Θεός τῆς τήν ἔπειλε, πολέτημο δῶρο.

Παρόλες τίς πολλές δουλειές εἶχε τή συνήθεια νά διαβάζει ἔστω ἓνα κωρίο ἀπό τήν Καινή Διαθήκη καί νά κάνει τουλάχιστον τρεῖς μετάνοιες προτοῦ καιακλιθεῖ. Ἦταν φορές πού, ἂν δέν κοιμόταν μέ τό κεφάλι πάνω στήν Καινή Διαθήκη, κοιμόταν καθώς προσευχόταν γονατιστή, μέ τό κεφάλι ἀκουμπισμένο στό κρεβάτι.

- Ἐλα, μπετέρα, τῆς ἔλεγε ἡ κόρη της ἡ Ἐλένη, πού συνήθιζε νά διαβάζει ὡς ἀργά τά μαθήματά της.

Ἐλα, τίκω νά κοιμηθεῖς. Εἶσαι κουρασμένη.

- Σιώπα, κόρη μου, πού εἶμαι κουρασμένη.

Τί δέν εἶχαν στό σπιτικό τους! Τό λάδι τους ἀπό δικό τους ἐλιῶνα, τό ἀλεύρι ἀπό δικά τους θέρη καί σοδειάσματα, τόν τραχανά...

Κι ἀπό ζωντανά στή μάντρα; Τίς κατσίκες τους γιά τό γάλα, τίς κότες, τίς φαράνες, τίς κῆνες. Κι' ἓνα γαῖδούρι γιά τά κωράφια τους καί γιά νά γυρίζει τό ἀλακάτι* στό περιβόλι μπροστά στό σπίτι τους. Ἀπό τό περιβόλι ἄλλα καλά: Λεμόνια, ἐλιές, νιομάτες, μελιτζάνες, κολοκύθια, πατάτες... Πλούσιοι δέν ἦταν, μά ὅλα τά εἶχαν ἀπό δικούς τους κόπους καί φροντίδες. Εἶχαν "τό πλοῦτος" τῆς υγείας καί τῆς ἀγάπης καί αὐτό τό ἀπέδιδαν στήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί στους προστάτες ἀγίους τους, τούς ἀγίους Θεοδώρους, πού τούς εἶχαν γείονες καί περιποιούνταν μέ καρά τό μικρό ἀλλά καλαίσθητο ξωκλήσι τους.

Τά μικρά παιδιά τῆς οἰκογένειας, ὁ Ἄντρικος, ὁ Νίκος, ἡ Λένια εἶχαν μοιραστεῖ τίς κότες καί τούς ἔδωσαν καί ὀνόματα: Ἡ κλατσεβού, λέτε καί φοροῦσε κάλτσες, ἐπειδή εἶχε πυκνό φτέρωμα καί στά πόδια, ἡ πατσάλα, μέ πιπίλες στά φτερά, ἡ νανοῦ, ἡ μικρόσωμη πού γεννοῦσε ὅμως πολλά αὐγά, ἡ κουσκουνωιά μέ μία προεξοκί σιό πάνω μέρος τοῦ κεφαλιοῦ, ἡ πειρόλαμη, χωρίς φτερά νά καλύπτουν τόν λαιμό... καί τά ὀνόματα ἦταν γιά ὄλες. Τίς ἤξεραν καί τίς φώναζαν μιά μιά μέ τό ὄνομα, τίς ἀγαποῦσαν σάν παιδιά τους κι' ἐκεῖνες κα... κα... κα... φτερακίζοντας ἀνταποκρίνονταν στήν ἀγάπη καί ἔτρεχαν ξοπίσω τους εἴτε γιά φαγητό, καμιά νοστιμά ἀπό τό περιβόλι, εἴτε παίζοντας. Κάποτε ὁ κόκορας, ζηλεύοντας, ἀγρίευε, ξάφνου γινόταν ἐπιθετικός, ὁ ὁμορφούλης. Μιά μέρα ἄνοιξε τά φτερά, σηκώθηκε ψηλά κι' ἔδωσε ἓνα τσίμπημα μέ τό ράμφος του πάνω ἀπό τό φρούδι τοῦ Ἄντρικου. Ὡς τώρα ἔχει τό σημάδι.

Σάν ἔφτανε ἡ ὥρα νά σφάζουν κότα, γινόταν τρικουβερτος καβγάς.

- Ὅχι τί δική μου.

- Οὔτε τί δική μου.

- Οὔτε τί δική μου.

- Καί λοιπόν, παιδιά, τί θά γίνει σήμερα, παραμονή Χριστουγέννων;

Ρώπωσε ἡ μητέρα.

Μήν ἀρχίσετε κοί σήμερα νά τσακόνεστε. "Ὅταν δέν πέφτει λόγος, πέφτει ράβδος", θέλω νά τό ξέρετε αὐτό.

Γι' αὐτό καλύτερα νά κάνουμε μιά συμφωνία.

- Τί συμφωνία; Εἶπαν μέ ἓνα στόμα καί τά τρία.

- Ξέρετε ὅτι καί οἱ κότες γερνοῦν, μεγαλώνουν κι' ὑπερα δέν γεννοῦν αὐγά καί τό κρέας τους παύει νά εἶναι νόστιμο.

Λέω, λοιπόν, σήμερα νά σφάζουμε τήν πιά παχιά, τήν πιά μεγάλη κότα τοῦ Ἄντρικου, "τήν πασιά"*, μέ τή συμφωνία νά τηρηθεῖ ἡ σειρά.

Ὁ Ἄντρικος λυπήθηκε, ἀλλά πείστηκε, μόνο εἶπε.

- Μάμμα, εἶσαι ἐγγυήτρια. Νά μπεῖ ἐγγυητής καί ὁ παπάς ὅτι θά τηρηθεῖ ἡ σειρά: Ἄντρικος, Νίκος, Λένια.

Κοντά στό πηγάδι τους, στήν ἄκρη τῆς αὐλῆς, ἀφοῦ ἡ μάνα ἔβγαλε κρύο, πεντακόθορο νερό μέ τόν κάδο, γινόταν τό καθάρισμα τῆς κότας. Σωστή ἱεροτελεστία. Θύτης ἡ κυρία Παναγιώτα. Θύμα "ἡ πασιά" καί μύστες ὁ Ἄντρικος, ὁ Νίκος, ἡ Λένια.

Ἡ γάτα, ἡ ψιφίνα, προαισθανόμενη τήν πανδαισία πού θά εἶχε μέ τό ἐντόσθια καί τά πόδια "τῆς πασιάς", ἄφησε τή ζεστασιά τοῦ χειμωνιάτικου ἥλιου μπροστά στόν φούρνο, τέντωσε τό σῶμα, ἄνοιξε τό στόμα, τάχα ὅτι κασμουργιέται, καί ἤλθε

κουτά και τριβόταν πάνω στα πόδια της μαστό-
ρισσάς της.

- Ψίτ... παλιόγατα... Μή βιάζεσαι.

Τότε η μικρή Λένια ρώτησε τη μητέρα της.

- Μάμμα, η τάπα μας θά φάει τάντελα νά γίνει
μελάτι;

(Μάμμα, η γάτα μας θά φάει τά έντερα νά γίνει
μεγάλη;)

- Ναι, ναι, πολύ μελάτι. Είπαν ο Άντρίκος και ο
Νίκος κι' έσκασαν στά γέλια. Μαζί τους παρέσυ-
ραν και τη μάνα τους, γι' αυτό η Λένια κατσού-
φιασε και παρολίγο νά κλάψει.

Ή παχιά κότα έτοιμάστηκε, πλύθηκε με άφθονο
κρύο νερό. Ψυγεία δέν υπήρχαν κι' έτσι μέσα σέ
μιά βαθιά κατσαρόλα τήν έβγαλαν ψηλά στήν
κρεμαστή μικρή κοφινιά* τής κουζίνας και τήν
σκέπασαν μ' ένα καθαρό πανί γιά νά στραγγίσει.

Παραμονή Χριστουγέννων. Γλυκιά πού είναι η
προσομνή τής μεγάλης, τής λαμφοτάτης ημέρας
τής Χριστού Γέννας!

Τό λούσιμο ίσων παιδιών, τό βάψιμο των πα-
πουτσιών, η έτοιμασία των ρούχων του καθενός,
τό πλύσιμο των πιάτων, των κατσαρολικών, τό
σκούπισμα, τό σφογγάρισμα, η απόλυτη καθαριό-
τητα γέμισαν τες ώρες όλες...

Άργά τό βράδυ ψήθηκε και η κότα και σέ άλλη
κατσαρόλα έτοιμάστηκε ο ιραχανάς, τό αγαπημέ-
νο έδεσμα των Χριστουγέννων. Μέ τη νοστιμιά
του γέμισε τό σπίτι. Μ' αυτή αποκοιμήθηκαν στά
κρεβάτια τους τά μικρά παιδιά. Ή μάνα πέρασε
και τά σταύρωσε στό κεφάλι ένα ένα κι' εϋχήθηκε

γονατιστή νά είναι εϋλογημένη και καλή η μεγάλη
ημέρα των Χριστουγέννων γιά όλο τον κόσμο και
γιά τήν οικογένειά της όλη.

Στήν ώρα έφτασε και ο σύζυγός της, ο Δημήτρης,
πού από τό απόγευμα βρισκόταν μαζί μέ τούς
άλλους επιτρόπους και μέ τον Παπαδημήτρη και
φρόντιζαν τήν εκκλησία τους, του Άρχαγγέλου
Μιχαήλ, ώστε όλα νά λάμπουν γιορτινά.

Άνήμερα των Χριστουγέννων τούς ξύπνησε η
πρώτη καρπύνα βαθιά χαράματα... Σωστό πανηγύ-
ρι και κουβεντολόι των παιδιών χαρούμενο...

Όμως τώρα η κ. Παναγιώτα δέν ανησυχούσε,
γιάτι όλα ήταν έτοιμα. Ντύθηκαν μέ σβελτάδα τά
παιδιά κι' ούτε κι' η Λένια δέν δέχτηκε βοήθεια.

Ή μάνα μόνο τής έδωσε τον όμορφο ρόζ φιόγκο
στά μαύρα μαλλιά.

Ο πατέρας έδωσε από μιά άσπρη λαμπάδα στον
καθένα κι' αφού η μάνα έρριξε μιά τελευταία μα-
τιά στις κλειστές κατσαρόλες, πού τις τοποθέτησε
στή μέση του μεγάλου τραπεζιού, στήν κουζίνα,
κλείδωσε τό ζωιόρτι και ξεκίνησαν.

Πόσο όμορφο πράγμα είναι η οικογένεια η μο-
νοιασμένη, η χριστιανική.

Χρειάζόταν δεκαπέντε λεπτών ποδαρόδρομος. Ο
πατέρας ειπε νά περάσουν από τό μονοπάτι του
περιβολιού γιά συντομία.

Ή μικρή Λένια παραίτησε.

- Έτελω α λεώσω τά καλά μου παπούτσια.

(Δέν θέλω νά λερώσω τά καλά μου παπούτσια)

Όλοι μειδίασαν κι' ο πατέρας ειπε ότι ήταν στε-
γνό τό μονοπάτι.

Μέ τό κτύπημα τῆς β' καμπάνας ὅλη ἡ οἰκογένεια βρισκόταν στὸν νάρθηκα τῆς ἐκκλησίας. Μπῆκαν μὲ εὐλάβεια μέσα. Ὁ ναὸς ὀλόφωτος ἀπὸ τὰ καντήλια καὶ τὰ κεριά. Ὁ Μέγας Ἀρχάγγελος στὴ δεξιὰ τοικογραφία τοῦ ναοῦ, φάνταζε ἀκόμα πιὸ μεγάλος...

Ἡ Παναγία Μπτέρα, ἡ κυρία Θεοτόκος, κρατοῦσε τὸν υἱὸ τῆς μὲ τὰ δύο χέρια κατέναντι τῶν πιστῶν, πού εἶχαν γεμίσει τὴν ὀλόκληρη ἐκκλησία. Οἱ καλλιφώνοι ψάλλτες, ὁ Πόππος καὶ ὁ Παρασκευάς, ἔψαλλαν ἐκ περιτροπῆς, μὲ ὅλη τὴ δύναμη καὶ τὴν τέχνη τῆς φωνῆς:

- "Δεῦτε ἰδῶμεν, πιστοί, πού ἐγεννήθη ὁ Χριστός, ἀκολουθήσωμεν λοιπόν, ἔνθα ὁδεύει ὁ ἀσπὴρ, μετὰ τῶν μάγων Ἀνατολῆς τὸν βασιλέα".

- "Χριστός γεννᾶται δοξάσατε. Χριστός ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε..."

Ὁ Παπαδημήτρης ἦταν στίς δόξες του. Μπροστά στὴν ἄραια Πύλη, ντυμένος στὰ γιορτινὰ ἄμφιά του, πού τὰ εἶχε φέρεי κάποια προσκυνήτρια ἀπὸ τοὺς ἁγίους τόπους, ἔλαμπε καὶ ἀπέδιδε τό εὐαγγέλιο "μὲ δεσποτική μεγαλοπρέπεια", συντονισμένος μὲ τὴ λαϊκὴ ρήση "Σήμερα (Χριστοῦγεννα) οἱ παπάδες λειτουργοῦν σάν δεσποτάδες".

Ἀφοῦ κοινώνησαν σχεδόν ὅλοι οἱ συγχωριανοί, βγήκαν σιὸ προαύλιο μετὰ τὴν ἀπόλυση. Λέγοντας εὐφρόσυνα τὸν χαιρετισμὸ "Χρόνια πολλὰ", ἔδιναν κι' ἐπαιρναν τὸν ἀσπασμὸ ἀπὸ συγγενεῖς καὶ φίλους.

Τελευταῖος ἔφτασε ὁ πατέρας, καθ' ὅτι ἐπίτροπος, καὶ μαζί ὅλοι κίνησαν γιὰ τὴν ἐπιστροφή. Τώρα ὁ χρόνος μέσα ἀπὸ τό περιβόλι τοὺς φάνηκε πιὸ σύντομος. Τὰ παιδιά σχεδόν ἔτρεχαν.

Ὁ Ἀντρίκος ἔλεε καὶ ξανάλεε.

- Ἐχω μὴ πείνα... Γιὰ νὰ δοῦμε τί γεύση θὰ ἔχει "ἡ πασιά" μου.

Ὁ Νίκος πρόσθετε.

- Ἐγὼ θὰ φάω τὴ ζάμπα τῆς.

Ἐνῶ ἡ Λένια, πού δέν ἀγαποῦσε τό κρέας, εἶπε.

- Μόνο ταχανά μὲ ἀλλοῦμι τέλω ἐγώ.

(Μόνο τραχανά μὲ καλλοῦμι θέλω ἐγώ).

- Μιράβο, παιδιά μου, εἶπε ὁ πατέρας.

Πρῶτα, γιατί ἦσατε πολὺ φρόνιμα στὴ Θεία Λειτουργία καὶ ἀκόμα γιατί νηστεύατε. Εἶδτε πόσο γλυκὺ φαίνεται τό κρέας μετὰ τὴ νηστεία...

Συνομιλῶντας ἔφτασαν στὸ ξωπόρτι τους. "Ὁ κλειδοῦχος", ὁ πατέρας, ἀνοιξε μὲ τό μεγάλο ἀνοιχτάρι, ἀφοῦ πρῶτα ἔβαλε τὸν σταυρό του. Ἡ μπτέρα τράβηξε πρῶτη στὴν κουζίνα, γιὰ νὰ ζεστάνει τὰ φαγητά. Μά ξαφνικά, τί φωνές ἦταν αὐτιές πού ἀκούστηκαν. "Ὅλοι πιάγωσαν.

- Δουλειές πού πάθαμε...

Ἄχ τὸν τούμπανο- τί μᾶς ἔκανε...

Σάν πλησίασαν, εἶδαν τὴ μπτέρα νὰ κτυπᾷ μὲ τὰ χέρια τό στήθος καὶ νὰ φωνάζει.

- Θὰ τὴν σκοτώσω... Πῶς μᾶς τό φύλαε αὐτό τέτοια μέρα.

Ποτέ δέν τό ξανάκανε.

Ἡ γάτα εἶχε μπεῖ ἀπὸ τό μισόκλειστο ἐσωτερικὸ παράθυρο καὶ ἔρριξε κάτω τό σκέπασμα τῆς κατσαρόλας. Σκόρπια κομμάτια τῆς κότας ἦταν ριγμένα στὸ πάτωμα, μισοφαγωμένα...

- Ἄταη, τάττα μας, εἶπε λυπημένα ἡ Λένια.

Ὁι μόνο τάντελα, ἔφασε ὅλη.

- Τί γίνεται τώρα; Εἶπε ὁ πιὸ λικουδῆς, ὁ Νίκος.

Ἐγὼ δέν ἀγγίζω στὴν κότα.

- Οὔτε ἐγώ, εἶπε ἰδιαίτερα λυπημένος ὁ Ἀντρίκος.

Ὁ πατέρας μὲ υβελτάδα, γιὰ νὰ βγάλει ἀπὸ τὴ λύπη τὰ παιδιά, τέτοια χαρούμενη μέρα, καὶ ἀπὸ τό ἀδιέξοδο τὴ γυναῖκα του, ἀμέσως σιάνηκε ἀνάμεσά τους σάν ἄξιος ἀρχηγός καὶ εἶπε:

- Εὐτυχῶς ἔχουμε ἀπείρακτο τὸν τραχανά.

Γυναῖκα, βγάλε καλλοῦμι φρέσκο ἀπὸ τὸν κουρελλό* κι' ὕστερα λουκάνικα καὶ παστά ἀπὸ τό κουμνί* ζέστανέ τα καὶ δέν θὰ καλάσουμε τὴ χρονιάρια μέρα.

Ἄρπαξε ὁ ἴδιος ἓνα μπουκάλι κουμανταρία γνήσια, χωριάτικη καὶ βιάστηκε νὰ δώσει θερμῆς εὐχῆς.

- Καλὰ Χριστοῦγεννα... Γεροί κι' ἀγαπημένοι πάντα.

Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὸ σπιτικό μας.

Φίλησε πρῶτα τὴ γυναῖκα του κι' ὕστερα ἓνα ἓνα τὰ ἑπτὰ παιδιά, πρὶν καθήσουν στὸ τραπέζι.

- Καὶ τὴν ἄταη τάττα μας θὰ τὴν κάνω τέττε, Λένια μου.

(Καὶ τὴν ἄτακτη, γάτα μας θὰ τὴ δείρω, Λένια μου).

Ἡ γάτα εἶχε ἐξαφανιστεῖ. Εἶχε καλοφάει καὶ κοιμόταν ἀμέριμνη καὶ χωρὶς τύψη στὴ ζεστὴ ἀγκαλιά ἑνὸς θάμνου τῆς αὐλῆς, ἡ ἀφιλότιμη...

Ἦταν κάποια Χριστοῦγεννα...

Κι' ἦταν κι' ἄλλα...

Κι' ἄλλα...

πού τρυποῦν τὴ μνήμη ἀπὸ τό εὐτυχισμένο σπιτικό μας στὸ Τουρκοπατημένο τώρα Λευκόνοικο.

Γλωσσάρι

ἡ τσουκκού: εἶδος χαμηλοῦ πῆλινου ἀγγείου

τό ἀλακάτιν: τό μαγγανοπήγαδο

ἡ πασιά: ἡ παχιά

ἡ κοφινιά: δίχτυ κρεμαστό ὅπου φυλάγεται συνήθως τό ψωμί.

ὁ τούμπανος: ἡ τυμπανιαῖα κατάσταση (κυρίως γιὰ τὰ ζῶα)

ὁ κουρελλός: πῆλινο δοχεῖο γιὰ φύλαξη καλλουμιῶν.

ἡ κούμνα: (ὑποκ. κουμνίν) πῆλινο δοχεῖο γιὰ φύλαξη καλλουμιῶν ἢ παστῶν κρεάτων.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005

'Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. 'Αθανάσιος:

"Όπου αν φανή ο επίσκοπος, εκεί τό υλήθος έστω"

ώσπερ όπου αν ή Χριστός 'Ιησοῦς, εκεί ή Καθολική 'Εκκλήσια"

✚ **Τρίτη 1/11:** Τέλεσε τόν άγιασμό και τά έγκαίνια τής αίθουσας τού 'Ορθόδοξου Πνευματικού Κέντρου τού ναού 'Αγίου Μάμαντος τής

κοινότητας Τρακωνίου. Προήδρευσε συνεδρίας τού 'Ιδρύματος Σολομώντος Παναγίδα και άκολούθως παρέστη σέ δείπνο τής ένορίας Παναγίας Γλυκιώτισσας.

✚ **Τετάρτη 2/11:** Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα και έπιτροπές. Τέλεσε άγιασμό στό Κέντρο 'Ημέρας τού Συνδέσμου Γονέων παιδιών μέ ειδικές ανάγκες. Χοροστάτησε στόν 'Εσπερινό τού πανηγυρίζοντος ιερού ναού 'Αγίου Γεωργίου Φραγκούδη. Μίλησε στήν καθιερωμένη όμιλία του στόν Μητροπολιτικό μας ναό.

✚ **Πέμπτη 3/11:** Λειτουργήσε και κήρυξε τόν θείο λόγο στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό 'Αγίου Γεωργίου στόν 'Αγιο Δομέτιο Λευκωσίας. Μείβη στήν ιερά μονή 'Αγίου 'Ηρακλειδίου. Μίλησε στήν καθιερωμένη όμιλία του στούς νέους στήν αίθουσα τού μητροπολιτικού μας ναού.

✚ **Παρασκευή 4/11:** Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα και έπιτροπές στό γραφεία τής Μητρόπολης άπό τό πρωί μέχρι και άργά τό βράδυ.

✚ **Σάββατο 5/11:** Τέλεσε τί Θεία Λειτουργία στό παρεκκλήσιο τού στρατοπέδου Τραόδους.

✚ **Κυριακή 6/11:** Λειτουργήσε και κήρυξε τόν

θείο λόγο στόν ιερό ναό 'Απ. Πέτρου και Παύλου τής κοινότητας Αύγανου και πρόσπι τού μνημοσύνου τής πρεσβυτέρας 'Ανδριανής, συζύγου τού έφημερίου τού ναού πατρός 'Ιωάννου Χρυσσοστόμου. Τό άπόγευμα μετέβη στήν ιερά μονή Παναγίας Μαχαίρα.

✚ **Δευτέρα 7/11:** Μετέσχε στίς έργασίες τής 'Ιεράς Συνόδου στήν 'Ιερά 'Αρχιεπισκοπή Κύπρου. Τό άπόγευμα χοροστάτησε στόν έσπερινό τού πανηγυρίζοντος ιερού ναού 'Αρχαγγέλου Μιχαήλ στόν Μονοβόλικο Λεμεσού. Τό βράδυ μίλησε στήν καθιερωμένη όμιλία του στό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

✚ **Τρίτη 8/11:** Λειτουργήσε και κήρυξε τόν θείο λόγο στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό 'Αρχαγγέλου Μιχαήλ στήν κοινότητα Παρεκκλησιάς. Τό μεσημέρι πρόσπι τής κηδείας τού πατέρα τού πρωτ. Μιχαήλ Μιχαήλ στόν ιερό ναό 'Απ. 'Ανδρέα Μέσα Γετονιάς. Τό άπόγευμα χοροστάτησε στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό 'Αγίου Νεκταρίου Λεμεσού.

✚ **Τετάρτη 9/11:** Λειτουργήσε και κήρυξε τόν θείο λόγο στόν πίο πάνω ιερό ναό. 'Ακολουθως δέχθηκε διάφορα πρόσωπα και έπιτροπές στό γραφεία τής Μητροπόλεως μας. Τό άπόγευμα χοροστάτησε στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό 'Αγίου 'Αρσενίου τού Καππαδόκου στή Λεμεσό.

✚ **Πέμπτη 10/11:** Λειτουργήσε και κήρυξε τόν θείο λόγο στόν πίο πάνω ιερό ναό. Τό μεσημέρι παρέθεσε δείπνο στόν Γέροντα Πλακίδα τής ιεράς μονής 'Αγίου 'Αντωνίου στή Γαλλία και τής Γερόντισσας 'Υφαντίας τής ιεράς μονής 'Αγίας Σκέπης Γαλλίας, μετόχια και τά δύο τής ιεράς μονής Σίμωνος Πέτρου 'Αγίου 'Ορους. Τόσο ό Γέροντας

Πλακίδας όσο και η Γερόντισσα Ύπαντία, η οποία κατάγεται από την πόλη μας, μίλησαν σε διάφορες ένορίες και κατηχητικές συνάξεις της Μητροπόλεως μας για πνευματικά θέματα αλλά και για το μεγάλο έργο που επιτελείται ανάμεσα στους αδελφούς μας στη Γαλλία. Το απόγευμα χοροστάτησε στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἁγίου Μηνᾶ στο Γέρι. Τό βράδυ παρακάθησε σε δείπνο που διοργάνωσε ο καθεδρικός ναός Ἁγίας Νάπας γιά τούς συνεργάτες του.

⚡ **Παρασκευή 11/11:** Τό πρωινό δέχθηκε διάφορα πρόσωπα στό ιερό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως. Τό απόγευμα μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ Πολιούχου μας Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ

Ἐλεήμονος, μαζί μέ τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Ἰταλίας κ. Γεννάδιο καί Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμο, τέλεσαν τόν Πανηγυρικό Ἑσπερινό στόν ιερό ναό τοῦ πολιούχου μας. Στόν ἑσπερινό προεξῆρχε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμος.

⚡ **Σάββατο 12/11:** Συλλειτουργῆσε κατά τήν Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό τοῦ πολιούχου μας. Στή Θεία Λειτουργία προεξῆρχε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἰταλίας κ. Γεννάδιος. Τό μεσημέρι ὁ Μητροπολίτης μας παρέθεσε ἐπίσημο γεῦμα στους φιλοξενούμενούς μας καί

στις αρχές της πόλης μας. Το απόγευμα μετέβη σε προσκηνυματική έκδρομή με τους φιλοξενούμενους αρχιερείς και τί συνοδεία τους και ακολουθώντας συνεχάρησαν τον Μητροπολίτη Πάφου κ. Χρυσόστομο ο οποίος είχε την ονομαστική του έορτή.

➤ **Κυριακή 13/11:** Τέλεσε τί Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου στή Λακατάμια Λευκωσίας. Ἀκολουθώντας μετέβη στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή γιά νά χαιρετίσει τόν σεπτό Προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας μας κ.κ. Χρυσόστομο ὁ ὁποῖος ἦγε τά ὀνομαστήριά του. Τό βράδυ παρέστη καί μίλησε σέ ἐκδήλωση παρουσίας τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀρχιμανδρίτη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κτίου πατρός Σωφρονίου Μιχαηλίδου, "Ἱστορία τῆς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ", πού διοργανώθηκε ἀπό τί Μητρόπολή μας καί τό Δῆμο Λεμεσοῦ, στό Πατίκειο Δημοτικό Θέατρο. Ἡ ἐκδήλωση ἄρχισε μέ προσφώνηση ἀπό τόν Δήμαρχο Λεμεσοῦ κ. Δημήτρη Κονιδῆ καί περιεῖχε βίντεο μικροῦ μήκους γιά τό βιβλίο, παρουσίαση τοῦ βιβλίου ἀπό τόν Καθηγητή τοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου στό Τμήμα Ἱστορίας καί Ἀρχαιολογίας κ. Δημήτριο Τριανταφυλλόπουλο καί ἀντιφώνηση ἀπό τόν συγγραφέα. Κλείνοντας τήν ἐκδήλωση ὁ Μητροπολίτης μας ἐξέφρασε τήν ἰδιαίτερη χαρά καί συγκίνηση τῆς Μητροπόλεως μας καί τοῦ ἰδίου προσωπικά γιά τήν εὐλογία τῆς ἐκδόσεως τοῦ μνημειώδους ἔργου τοῦ ἐλλογιματάτου Ἀρχιμανδρίτου πατρός Σωφρονίου Γ. Μιχαηλίδου ὁ ὁποῖος συνέλεξε μέ πολύ μόχθο καί κατέγραψε ὅλα τά στοιχεῖα πού ἀφοροῦν εἰς τήν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λεμεσοῦ καί τῶν προκατόχων Ἐπισκοπῶν Ἀμαθοῦντος, Κουρίου καί Νεαπόλεως.

➤ **Δευτέρα 14/11:** Συνόδευσε σέ προσκηνυματική ἐκδρομή τοὺς φιλοξενούμενους μας ἀρχιερεῖς καί τί συνοδεία τους σέ διάφορες μονές καί προσκηνύματα τῆς Κύπρου. Τό ἀπόγευμα μετέβη στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου σέ ἔκτακτη συνεδρία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

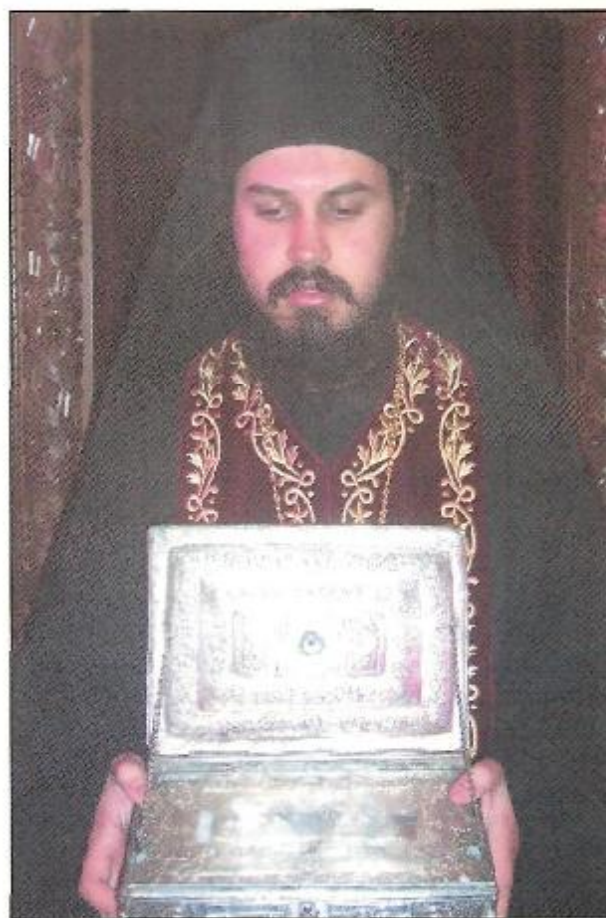
➤ **Τρίτη 15/11:** Ἐπισκέφθηκε ἐκ νέου τοὺς οἰκείους τῶν θυμάτων τῆς ἀεροπορικῆς τραγωδίας.

➤ **Τετάρτη 16/11:** Τό πρωῖ δέχθηκε πιστοὺς στό ἱερό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως. Τό ἀπόγευμα παρέστη καί μίλησε στό φιλανθρωπικό ἰοεῖ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Χαβούζας. Ἀκολουθώντας μίλησε στόν φιλοσοφικό δῆμο "Λόγος".

➤ **Πέμπτη 17/11:** Μετέβη στίς ἱερές μονές Ἁγίου Ἡρακλειδίου καί Μακαριᾶ. Τό βράδυ μίλησε στήν καθιερωμένη ὁμιλία του στοὺς νέους.

➤ **Παρασκευή 18/11:** Μετέβη στίς ἱερές μονές Παναγίας Ἀμμοῦς καί Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ. Τό βράδυ ὑπεδέχθη τά ἱερά λείψανα τοῦ Ἁγίου Μένωνος στόν ἱερό ναό Ἁγ.

Βαρνάβα στόν Συνοικισμό Ἁγίου Ἰωάννου. Τά ἱερά λείψανα μετέφερε ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατί-

ου, Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης π. Θεοφάνης Ξενιώτης ἀπό τήν ἱερά μονή τῆς Παναγίας Ξενιάς ὅπου φυλάσσονται τά λείψανα τοῦ Ἁγίου Μένωνος.

➤ **Σάββατο 19/11:** Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καί ἐπιτροπές.

➤ **Κυριακή 20/11- Τρίτη 22/11:** Λειτουργῆσε καί κήρυξε τόν θείο λόγο στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λαμπαδιστοῦ τῆς κοινότητας Πελενδρίου καί προέστη τοῦ μνημοσύνου τῶν εὐεργετῶν τοῦ Συμβουλίου Κοινοτικῆς Εὐημερίας. Τό ἀπόγευμα προέστη τοῦ πανηγυρικοῦ ἐσπερινοῦ μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου στήν πανηγυρίζουσα ἱερά μονή Παναγίας Σφαλαγγιωτίσσης. Τό ἀπόγευμα ἀναχώρησε γιά τά Ἱεροσόλυμα ὅπου ἐκπροσώπησε τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου στήν ἐνθρόνιση τοῦ νέου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου.

➤ **Τετάρτη 23/11:** Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καί ἐπιτροπές.

➤ **Πέμπτη 24/11:** Μετέβη στήν ἱερά μονή Παναγίας Ἀμμοῦς. Ἀκολουθώντας δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καί ἐπιτροπές καί τό βράδυ μετέβη στήν ἱερά μονή Μακαριᾶ ὅπου τέλεσε τό μυστήριο τῆς μεγαλοσχημίας τοῦ μοναχοῦ Γερασίου Μακαί-

ριώτου.

✚ **Παρασκευή 25/11:** Τό απόγευμα προέστη τοῦ πανηγυρικοῦ ἑσπερινοῦ τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Στυλιανοῦ Λινόπετρας.

✚ **Σάββατο 26/11:** Λειτουργήσῃ καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν πῶ πάνω πανηγυρίζοντα ἱερό ναό. Τό μεσημέρι μίλησε στήν καθιερωμένη ἐκπομπή του, "Ἐπερώτησον τόν πατέρα σου". Τό απόγευμα μίλησε σέ φιλανθρωπικό τσάι πού διοργάνωσε τό Ὁρθόδοξο Πνευματικό Κέντρο τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων τῆς κοινότητας Ἀσγάτας. Ἀκολουθῶς παρέστη σιά ἐγκαίτια τοῦ Λυκείου Λινόπετρας.

✚ **Κυριακή 27/11:** Λειτουργήσῃ καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου Χαβούζας ὅπου καί τιμήθηκε ὁ πρωτοψάλτης τοῦ ἱεροῦ ναοῦ κ. Μαρνέρος Λεωνίδας γιά τήν πολύχρονη προσφορά του στήν ἐκκλησία. Τό ἀπόγευμα μετέβη στήν ἱερά μονή Μαχαιρᾶ.

✚ **Δευτέρα 28/11:** Μετέβη στήν ἱερά μονή Ἁγίου Ἡρακλειδίου ὅπου δέχθηκε τίς μοναχές στό μυστήριο τῆς ἱεράς ἐξομολογήσεως.

✚ **Τρίτη 29/11:** Παρέστη σέ συνέδριο πού ὁργάνωσαν οἱ Ψυχιατρικές Ὑπηρεσίες τοῦ Ὑπουργείου Ὑγείας στή Λεμεσό καί μίλησε μέ θέμα: "Ἡ ἀπό μέρος τῆς Ἐκκλησίας ἀντιμετώπιση τῶν ψυχικά πασχόντων". Στό συνέδριο παρέστησαν ἐκτός τῶν ψυχολόγων, ἐκπαιδευτικῶν καί ἄλλων καί 10 κληρικοί τῆς Μητροπόλεως μας οἱ ὁποῖοι εἶχαν προσκληθεῖ εἰδικά ἀπό τοῦς ὀργανωτές τοῦ συνεδρίου. Τό μεσημέρι προέστη τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας τῆς ἀδελφῆς Εὐθυμίας, μοναχῆς τῆς ἱεράς μονῆς Παναγίας Σφαλαγγιώτισσης, ἡ ὁποία κοιμήθηκε μετὰ ἀπό ἀσθένεια. Τό απόγευμα προέστη τοῦ πανηγυρικοῦ ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁπ. Ἀνδρέου Μέσα Γειτονιάς.

✚ **Τετάρτη 30/11:** Λειτουργήσῃ καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁπ. Ἀνδρέα Χαράκν. Ἀκολουθῶς δέχθηκε διάφορα πρόσωπα.

✚ **Πέμπτη 1/12:** Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα στό ἱερό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως. Τό απόγευμα προήδρευσε τῆς Θρονικῆς καί Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Μητροπόλεως.

✚ **Παρασκευή 2/12:** Δέχθηκε πιστούς στό ἱερό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως.

✚ **Σάββατο 3/12:** Χοροστάτισε στόν ἑσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Βαρβάρας στήν περιοχική Ἀμαθούνας.

✚ **Κυριακή 4/12:** Λειτουργήσῃ καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν ἱερό ναό Ἁγίου Παντελεήμονος τῆς κοινότητας Κυβίδων. Τό βράδυ τέλεσε τήν ἀκολουθία τοῦ μεγάλου σχήματος στήν ἱερά μονή Παναγίας Μαχαιρᾶ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μονῆς Ἀλεξίου Μαχαιριώτου.

✚ **Δευτέρα 5/12:** Χοροστάτισε στόν ἑσπερινό τοῦ Ἁγίου Νικολάου στήν πανηγυρίζουσα ἱερά μονή Ἁγίου Νικολάου τῶν Γάτων.

✚ **Τρίτη 6/12:** Λειτουργήσῃ καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου Κάτω Πολεμιδιῶν. Τό μεσημέρι παρα-

κάθησε σέ γεῦμα πού παρέθεσε ὁ ἱερός ναός Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ. Στό γεῦμα παρέστη καί ὁ Μητροπολίτης Ζιμπάμπου κ. Γεώργιος ὁ ὁποῖος κατάγεται ἀπό τήν πόλη μας καί ἦταν ὁ ἐπίσημος προσκεκλημένος τῆς ἐνορίας.

✚ **Τετάρτη 7/12:** Ἐπισκέφθηκε καί μίλησε στούς μαθητές τοῦ Λανιτείου καί Καλογεροπούλου Γυμνασίου. Τό απόγευμα παρέστη σέ ἑορτή πού διοργάνωσε ἡ ἐνορία Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ μέ ὀμιλητή τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ζιμπάμπου κ. Γεώργιο. Τό βράδυ παρέστη καί μίλησε σέ ἐκδήλωση στό θέατρο Ἀ΄ Τεχνικῆς Σχολῆς Λεμεσοῦ μέ τήν εὐκαιρία τῆς Διεθνούς Ἡμέρας Ἐθελοντῶν. Ἀργότερα συμπροσευχήθηκε καί τήν ἀγρυπνία πού τελέστηκε, μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Τυχικοῦ πρώτου ἐπισκόπου Νεαπόλεως, στόν Μητροπολιτικό μας ναό. Ἀξίζει νά ἀναφέρουμε ὅτι μέ φροντίδες καί ἐνέργειες τοῦ Μητροπολίτη μας γιά νά τιμηθεῖ ὁ πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς πόλης μας ἀνηγέρθη παρεκκλήσιο πρὸς τιμή τοῦ ἁγίου Τυχικοῦ τό ὁποῖο εἶναι ἐνσωματωμένο στόν Μητροπολιτικό μας ναό. Ἐπίσης ὁ Μητροπολίτης μας μετέφερε μικρό τεμάχιο λειψάνου τοῦ Ἁγίου, τό ὁποῖο ἐκτέθηκε

σέ προσκύνηση τῶν πιστῶν κατά τή διάρκεια τῆς ἀγρυπνίας.

➤ **Πέμπτη 8/12:** Ἐπισκέφθηκε τό Λύκειο Ἁγ. Πέτρου καί Παύλου καί τήν Γ' Τεχνική Σχολή Λεμεσοῦ. Τό ἀπόγευμα προέστη τοῦ πανηγυρικοῦ ἑσπερινοῦ στόν ἱερό ναό Ἁγίας Ἄννης Λεμεσοῦ.

➤ **Παρασκευή 9/12:** Ἐπισκέφθηκε τό Γυμνάσιο Καθολικῆς καί τό Θεόκλειο Γυμνάσιο. Τό μεσημέρι παρακάθησε σέ γεῦμα στή Μητρόπολη μέ τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε κ. Γεώργιο καί τά μέλη τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας Λεμεσοῦ, Λευκωσίας καί Λάρνακας.

➤ **Σάββατο 10/12:** Λειτουργῆσε στόν ἱερό ναό Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ τῆς κοινότητας Πελενδρίου καί προέστη μνημοσύνου. Ἀργότερα ἐπισκέφθηκε στή Λεμεσό τό πανηγύρι πού ὀργάνωσε τό Τμήμα Νέων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

➤ **Κυριακή 11/12:** Λειτουργῆσε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν ἱερό ναό Ἁγίας Τριάδος Λεμεσοῦ. Τό ἀπόγευμα προέστη τοῦ πανηγυρικοῦ ἑσπερινοῦ στόν ἱερό ναό Ἁγίου Σπυρίδωνος Ὁμοιοίας. Τό βράδυ μετέβη οὖν ἱερά μονή Μαχαίρᾶ.

➤ **Δευτέρα 12/12:** Δέχθηκε τίς μοναχές τῆς ἱερᾶς μονῆς Ἁγίου Ἰρακλειδίου στό ἱερό μυστήριό τῆς ἐξομολογήσεως καί τό βράδυ διανυκτέρευσε στήν ἱερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέ-

σα Ποταμοῦ.

➤ **Τρίτη 13/12:** Ἐπισκέφθηκε τά Γυμνάσια Ἁγίου Ἰωάννου καί Ἁγίου Νεοφύτου. Τό βράδυ δέχθηκε πιστούς στό ἱερό μυστήριό τῆς ἐξομολογήσεως.

➤ **Τετάρτη 14/12:** Ἐπισκέφθηκε τά Γυμνάσια Ἁγίου Ἀντωνίου καί Ἁγίας Βαρβάρας. Τό ἀπόγευμα προέστη τοῦ πανηγυρικοῦ ἑσπερινοῦ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Λεμεσοῦ.

➤ **Πέμπτη 15/12:** Λειτουργῆσε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου Μουταγιάκας.

➤ **Παρασκευή 16/12:** Ἐπισκέφθηκε τά Γυμνάσια Νεάπολης καί Λινόπετρας. Ἀκολουθῶς μέχρι καί ἄργά τό βράδυ ἐξομολογοῦσε.

➤ **Σάββατο 17/12:** Δέχθηκε πιστούς στό ἱερό μυστήριό τῆς ἐξομολογήσεως.

➤ **Κυριακή 18/12:** Λειτουργῆσε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν ἱερό ναό τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, Ἀσωμάτου. Τό μεσημέρι μετέβη στήν Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου Μ. Ποταμοῦ καί τό βράδυ στήν Ι.Μ. Μαχαίρᾶ.

➤ **Δευτέρα 19/12:** Μετέβη στίς Ι.Μ. Ἁγίου Ἡρακλειδίου καί Παναγίας Τρικουκιάς.

➤ **Τρίτη 20/12:** Ἐπισκέφθηκε τά Γυμνάσια τῆς Ἁγίας Φυλάξεως καί Τσιρείου. Τό ἀπόγευμα μέχρι καί ἄργά τό βράδυ ἐξομολογοῦσε.

➤ **Τετάρτη 21/12:** Ἐπισκέφθηκε τά ἰδιωτικά σχολεῖα, Παλλάδιο καί Πασκάλ. Τό ἀπόγευμα μετέβη στήν Ι.Μ. Παναγίας Ἀμμοῦς.

➤ **Πέμπτη 22/12:** Ἐπισκέφθηκε τή θεραπευτική κοινότητα Ἁγίας Σκέπης.

➤ **Παρασκευή 23/12:** Δέχθηκε πιστούς γιά ἐξομολόγησι. Τό βράδυ παρέστη καί καιρέτισε τή Χριστουγεννιάτικη συναυλία "Πάλιν ἀκούστε ἄρχοντες", τήν ὁποία ὀργάνωσε ἡ Ι.Μ. Λεμεσοῦ. Στή συναυλία συμμετεῖχαν ἡ Βυζαντινή χορωδία τῆς Μητρόπολῆς μας "Ρωμανός ὁ Μελωδός", ἡ Χορωδία τῆς Κοινότητας Νέων, παιδιά τῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων καί τό Μουσικό Σχῆμα Παραδοσιακῶν ὀργάνων. Στή συναυλία ἀκούστηκαν ἐκκλησιαστικοί ὕμνοι καί παραδοσιακά κάλαντα τοῦ Δωδεκαημέρου.

➤ **Σάββατο 24/12:** Δέχθηκε πιστούς γιά ἐξομολόγησι.

➤ **Κυριακή, Χριστούγεννα:** Λειτουργῆσε στόν Μητροπολιτικό Ναό Παναγίας Παντανάσσης Λεμεσοῦ. Τό ἀπόγευμα ἐπισκέφθηκε τό Νοσοκομεῖο Κυπερούντας ὅπου καί μοίρασε δῶρα. Ἐπίσης στά πλαίσια τοῦ ἐνδιαφέροντος καί τῆς ἀγάπης του γιά τή στρατευμένη νεολαία μας ἀπέστειλε στήν Ταξιαρχία Λεμεσοῦ 600 προσευχητάρια ἀξίας πέραν τῶν τεσσάρων χιλιάδων λιρῶν, τήν καλαισθητή καί πολυσέλιδη αὐτή ἔκδοση τῆς Μητρόπολῆς μας, γιά νά διανεμηθεῖ ὡς Χριστουγεννιάτικη εὐλογία στούς στρατιώτες τῶν μονάδων τῆς πόλεως καί ἐπαρχίας μας.

Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟ
ΜΝΗΜΕΙΩΔΕΣ ΕΡΓΟ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ
“ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ”

Ἱερομονάχου ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
(ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΑΘΟΥΝΤΟΣ-ΚΟΥΡΓΙΟΥ-ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ-ΛΕΜΕΣΟΥ)

Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
ΛΕΜΕΣΟΣ - ΚΥΠΡΟΣ 2002

Κεντρική Διάθεση:

Βιβλιοπωλείο Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ,
Ἁγίου Ἀνδρέου 304, Τ.Θ. 56091, Λεμεσός
(00357) 25366844, 25346509, Φάξ: 25371548